

A7-0137/2013

28.3.2013

MIETINTÖ

toimintasuunnitelmasta riittäviä, turvattuja ja kestäviä eläkkeitä varten
(2012/2234(INI))

Työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunta

Esittelijä: Ria Oomen-Ruijten

Valmistelija (*): Thomas Mann, talous- ja raha-asioiden valiokunta

(*) Valiokuntien yhteistyömenettely – työjärjestyksen 50 artikla

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	3
PERUSTELUT	18
TALOUS- JA RAHA-ASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO	22
SISÄMARKKINA- JA KULUTTAJANSUOJAVALIOKUNNAN LAUSUNTO	32
NAISTEN OIKEUKSIEN JA SUKUPUOLTEN TASA-ARVON VALIOKUNNAN LAUSUNTO	37
VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS.....	44

(*) Valiokuntien yhteistyömenettely – työjärjestyksen 50 artikla

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

toimintasuunnitelmasta riittäviä, turvattuja ja kestäviä eläkkeitä varten (2012/2234(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 7. heinäkuuta 2010 annetun komission tiedonannon ”Vihreä kirja: riittävien, kestävien ja turvattujen eurooppalaisten eläkejärjestelmien kehittäminen” (COM(2010)0365) ja siitä 3. helmikuuta 2011 antamansa päätöslauselman¹,
- ottaa huomioon komission 16. helmikuuta 2012 esittämän tiedonannon ”Valkoinen kirja – Toimintasuunnitelma riittäviä, turvattuja ja kestäviä eläkkeitä varten” (COM(2012)0055),
- ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon komission 16. helmikuuta 2012 esittämästä tiedonannosta ”Valkoinen kirja – Toimintasuunnitelma riittäviä, turvattuja ja kestäviä eläkkeitä varten”²,
- ottaa huomioon komission työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosaston ja sosiaalisen suojelun komitean yhdessä laatiman raportin eläkkeiden riittävydestä Euroopan unionissa vuosina 2010–2050 (vuoden 2012 eläkkeiden riittävyttä koskeva raportti),
- ottaa huomioon komission talouden ja rahoituksen pääosaston ja talouspoliittisen komitean yhdessä julkaiseman raportin ”Vuoden 2012 ikääntymisraportti: EU:n 27 jäsenvaltion taloutta ja julkista taloutta koskevat ennusteet (2010–2060)”³,
- ottaa huomioon 23. marraskuuta 2011 annetun komission tiedonannon ”Vuotuinen kasvuselitys 2012” (COM(2011)0815) ja siitä 31. tammikuuta 2012 antamansa päätöslauselman⁴,
- ottaa huomioon jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista 21. lokakuuta 2010 annetun neuvoston päätöksen 2010/707/EY⁵,
- ottaa huomioon 9. lokakuuta 2008 antamansa päätöslauselman yhteiskunnallisen osallisuuden edistämisestä ja köyhyyden, myös lasten köyhyyden torjumisesta EU:ssa⁶,
- ottaa huomioon neuvoston 7. joulukuuta 2012 antaman lausuman aktiivisen ikääntymisen ja sukupolvien välisen solidaarisuuden eurooppalaisesta teemavuodesta (2012): Tulevat

¹ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2011)0058.

² EESC/SOC/457, 12. heinäkuuta 2012.

³ ISBN 978-92-79-22850-6.

⁴ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2012)0047.

⁵ EUVL L 308, 24.11.2010, s. 46.

⁶ EUVL C 9E, 15.1.2010, s. 11.

toimet (SOC 992/SAN 322) 7. joulukuuta 2012,

- ottaa huomioon työjärjestyksen 48 artiklan;
- ottaa huomioon työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan mietinnön sekä talous- ja raha-asioiden valiokunnan, sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan ja naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan lausunnot (A7-0137/2013);
- A. ottaa huomioon, että parlamentin näkemykset komission vuoden 2010 vihreästä kirjasta ”riittävien, kestävien ja turvattujen eurooppalaisten eläkejärjestelmien kehittäminen” ilmaistiin sen 3. helmikuuta 2011 antamassa päätöslauselmassa;
- B. ottaa huomioon, että vuosikymmeniin pahin rahoitus- ja taluskriisi on aiheuttanut vakavan valtioiden velkakriisin ja sosiaalisen kriisin, joka on vaikuttanut voimakkaasti miljoonien EU:n kansalaisten eläketuloihin; toteaa tämän kriisin osoittaneen, että Euroopan taloudet ovat riippuvaisia toisistaan eikä mikään maa voi enää yksin taata sosiaaliturvajärjestelmiensä riittävyttä, varmuutta ja kestävyttä;
- C. ottaa huomioon, että eläkkeet ovat ikääntyneiden eurooppalaisten pääasiallinen tulonlähde ja että niiden tarkoituksena on taata eläkeläisille kohtuullinen elintaso ja taloudellisesti riippumaton elämä; toteaa kuitenkin, että noin 22 prosenttia yli 75-vuotiaista naisista elää EU:n köyhyysrajan alapuolella, mikä sisältää sosiaalisen syrjäytymisen riskin, ja että naiset ovat enemmistönä yli 75-vuotiaiden keskuudessa;
- D. ottaa huomioon, että suurista ikäluokista ensimmäiset lähestyvät eläkeikää, minkä vuoksi väestörakenteeseen liittyvä haaste ei ole enää tulevaisuuden ennuste, vaan tämänhetkinen tosiasia, ja ottaa huomioon, että yli 60-vuotiaiden määrä lisääntyy yli kahdella miljoonalla vuodessa;
- E. ottaa huomioon, että pitkän aikavälin väestörakennetta ja tuottavuutta koskevat suuntaukset osoittavat taluskriisistäkin riippumatta hitaampaa talouden kasvua useimmille EU:n jäsenvaltioille, joiden talouskasvu on huomattavasti pienempi kuin edellisinä vuosikymmeninä;
- F. toteaa, että maaliskuussa 2001 kokoontunut Eurooppa-neuvosto kannatti jo kolmiosaista Tukholman-strategiaa, jolla pyritään vähentämään nopeasti julkista velkaa, parantamaan työllisyysastetta ja tuottavuutta sekä uudistamaan eläke-, terveydenhuolto- ja pitkäaikaishoitojärjestelmiä;
- G. ottaa huomioon, että Euroopan talous- ja rahoituskriisin kielteiset vaikutukset palkkatasoon ja työllisyyteen lisäävät vanhuusiän köyhyyden riskiä;
- H. ottaa huomioon, että kasvava työttömyys ja masentavat rahoitusmarkkinat ovat aiheuttaneet vahinkoa sekä jakoperusteisille että rahastoiduille eläkejärjestelmille;
- I. ottaa huomioon, että Euroopan talous- ja sosiaalikomitea suosittelee, että eläkkeiden vähimmäistasoja olisi korotettava niin, että eläketulot olisivat köyhyysrajan yläpuolella;
- J. ottaa huomioon, että eläkejärjestelmät ovat keskeinen osa Euroopan sosiaalisia malleja ja

niiden perustavana ja ehdottomana tavoitteena on taata vanhuksille kohtuullinen elintaso; ottaa huomioon, että eläketurva säilyy jäsenvaltion vastuulla;

- K. ottaa huomioon, että eläkepolitiikan kestävyys ulottuu finanssipoliittisia näkökohtia pidemmälle; ottaa huomioon, että yksityinen säästämisaste, työllisyysaste ja ennustettu väestökehitys ovat myös merkittävässä asemassa kestävyuden varmistamisessa;
- L. ottaa huomioon, että nykyisessä eurooppalaisessa keskustelussa eläkejärjestelmät nähdään liian usein yksinomaan julkisen talouden rasitteena sen sijaan, että ne nähtäisiin merkittävänä välineenä, jolla voidaan torjua vanhuusiän köyhyyttä ja mahdollistaa tuloerojen tasaaminen yksilön elämänvaiheiden välillä ja koko yhteiskunnassa;
- M. katsoo, että eläkeläiset ovat tärkeä kuluttajaryhmä ja että heidän kulutuskäyttäytymisensä vaihtelut vaikuttavat merkittäväällä tavalla reaalitalouteen;
- N. toteaa, että syntyvyys on monissa EU:n jäsenvaltioissa pysyvästi matala, mikä johtaa tulevaisuudessa työikäisen väestön vähenemiseen;
- O. ottaa huomioon, että OECD:n mukaan liikkuvuus jäsenvaltioiden välillä on vähäistä ja vain 3 prosenttia EU:n työikäisistä kansalaisista asuu jossain muussa EU:n jäsenvaltiossa¹;
- P. ottaa huomioon, että ”Women living alone update” -tutkimuksessa², joka on tehty parlamentin naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan aloitteesta, osoitetaan, että jotkin nykyiset eläkejärjestelmät voivat lisätä sukupuolten eriarvoisuutta erityisesti yksin asuvien naisten kohdalla;
- Q. ottaa huomioon, että OECD:n sosiaali- työllisyys- ja maahanmuuttoasioita koskevassa valmisteluasiakirjassa No. 116 ”Cooking, Caring and Volunteering: Unpaid Work Around the World”³ kiinnitetään huomiota palkattoman työn merkitykseen, koska palkatonta työtä ei ole tunnustettu kansallisissa eläkejärjestelmissä;
- R. ottaa huomioon, että EU:ssa 55–64 -vuotiaiden työllisyysaste on vain 47,4 prosenttia ja naisten keskuudessa vain 40,2 prosenttia; ottaa huomioon, että joissakin EU:n jäsenvaltioissa 55-vuotiaiden ja sitä vanhempien osuus avoimiin työpaikkoihin otetuista on vain kaksi prosenttia; ottaa huomioon, että näin alhainen työllisyysaste aiheuttaa sukupolven sisäisen eläke-eron miesten ja naisten välillä sekä sukupolvien välisen eläke-eron, joka aiheuttaa merkittäviä sukupolvien välisiä varallisuuseroja;
- S. toteaa, että eläkejärjestelmissä on merkittäviä eroja jäsenvaltioissa ja niiden välillä esimerkiksi rahoituksen määrän, hallitusten osallistumisen, hallintarakenteen, korvaustyypin, kustannustehokkuuden sekä kollektiivisuuden ja yhteisvastuun asteen suhteen, minkä vuoksi EU:n yhteistä mallia ei ole;

¹ OECD (2012), ”Mobility and migration in Europe”, p. 63. In: OECD Economic Surveys: European Union 2012, OECD Publishing.

² <http://www.europarl.europa.eu/committees/fr/studiesdownload.html?languageDocument=EN&file=79590>

³ Miranda, V., *Cooking, Caring and Volunteering: Unpaid Work Around the World*, OECD Social, Employment and Migration Working Papers 116, OECD Publishing. (2011).

Johdanto

1. toteaa, että kansallisiin talousarvioihin kohdistuu suurta painetta ja että eläke-etuuksia vähennetään monissa jäsenvaltioissa rahoitus- ja talouskriisin vakavan kärjistymisen vuoksi; pitää valitettavina eniten kriisistä kärsivissä jäsenvaltioissa tehtyjä ankaria leikkauksia, joiden vuoksi monet eläkeläiset ovat joutuneet tai ovat vaarassa joutua köyhyyteen;
2. korostaa, että EU:n ja jäsenvaltioiden on välttämätöntä arvioida eläkejärjestelmien tämänhetkistä ja tulevaa kestävyyttä ja riittävyyttä ja tunnistaa parhaita käytäntöjä ja politiikan strategioita, joiden avulla jäsenvaltioissa voidaan saavuttaa varhimmat ja kustannustehokkaimmat eläkkeet;
3. pitää hitaamman kasvun talousnäkymiä todennäköisinä pitkällä aikavälillä ja katsoo, että jäsenvaltioiden olisi tästä syystä vakautettava talousarvioitaan ja uudistettava talouttaan vaikeissa olosuhteissa ja samalla hoidettava julkista taloutta tarkasti; yhtyy komission valkoisessa kirjassa esitettyyn näkökantaan, että on välttämätöntä kartuttaa rahastoivia ammatillisia lisäeläkkeitä sen lisäksi, että ensisijaisia ovat yleiset julkiset eläkkeet, joilla vähintään taataan vanhuksille kohtuullinen elintaso;
4. korostaa, että ensimmäisen pilarin julkiset eläkejärjestelmät ovat edelleen eläkeläisten tärkein tulolähde; pahoittelee, ettei komissio käsittele valkoisessa kirjassa asianmukaisella tavalla vähintäänkin köyhyyttä torjuvien ensimmäisen pilarin yleisten mallien merkitystä; kehottaa jäsenvaltioita – Eurooppa 2020 -strategian työllisyyden parantamista ja köyhyyden torjumista koskevien tavoitteiden mukaisesti – laatimaan edelleen entistä aktiivisempia ja osallistavampia työmarkkinastrategioita, jotta voidaan pienentää työelämän ulkopuolella ja työelämässä olevien henkilöiden välistä taloudellista huoltosuhdetta ja jotta voidaan säilyttää riittävä työvoima; kehottaa työmarkkinaosapuolia ja jäsenvaltioita tällaisten uudistusten yhteydessä parantamaan jatkuvasti työoloja ja toteuttamaan koko eliniän aikana koulutusohjelmia, jotka mahdollistavat entistä terveemmät ja pitemmät ammattiurakansäätöeläkkeisiin saakka, jolloin lisätään eläkemaksuja maksavien ihmisten määrää, jotta vältetään myös julkisten eläkekustannusten nousu, joka saattaisi vaarantaa kestävä julkisen talouden; kehottaa jäsenvaltioita uudistamaan ensimmäisen pilarin järjestelmiään niin, että myös maksuvuosien määrä otetaan huomioon;
5. kehottaa jäsenvaltioita arvioimaan perusteellisesti tarvetta toteuttaa uudistuksia ensimmäisen pilarin järjestelmiin siten, että otetaan huomioon muuttuva elinajanodote – ja työikäisten, työttömien ja taloudellisesti aktiivisten henkilöiden välinen muuttuva suhde – jotta voidaan taata kohtuullinen elintaso ja taloudellinen riippumattomuus vanhuksille, erityisesti kaikkein haavoittuvimpiin ryhmiin kuuluville;
6. panee merkille, että rahoitus- ja talouskriisi ja ikääntyvän väestön tuomat haasteet ovat tuoneet esiin sekä rahastoitujen että jakoperusteisten eläkejärjestelmien haavoittuvuuden; suosittaa monipilarista eläkejärjestelmää, johon sisältyy ainakin:
 - i. yleinen jakoperusteinen eläke;
 - ii. rahastoiva, työhön liittyvä lisäeläke, joka otetaan käyttöön työehtosopimuksilla

jäsenvaltion, alan tai yrityksen tasolla tai kansallisella lainsäädännöllä, jolloin kaikilla kyseisillä työntekijöillä on siihen oikeus;

korostaa, että ensimmäisen pilarin olisi yksin tai yhdessä toisen pilarin eläkkeen kanssa (riippuen jäsenvaltion institutionaalisista järjestelyistä tai lainsäädännöstä) taattava kohtuulliset korvaavat tulot, jotka perustuvat työntekijän aikaisempiin palkkoihin ja joita mahdollisuuksien mukaan täydennetään

iii. yksityisiin säästöihin perustuvalla yksilöllisellä kolmannen pilarin eläkkeellä, joka sisältää oikeudenmukaisia kannustimia pienipalkkaisille työntekijöille ja ihmisille, joiden maksuvuodet eivät täyty työhön liittyvän eläkejärjestelmän osalta;

kehottaa jäsenvaltioita harkitsemaan tällaisten tai – jos niitä ei ole vielä olemassa – vastaavien taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävien järjestelmien käyttöönottoa tai säilyttämistä; kehottaa komissiota varmistamaan, että eläkealan tämänhetkisellä tai tulevalla sääntelyllä edistetään tällaista lähestymistapaa ja otetaan se täysin huomioon;

7. panee merkille työeläkkeiden ja yksilöllisten eläkkeiden tarjoajien potentiaalinen tärkeinä ja luotettavina pitkän aikavälin investoijina EU:n talouteen; korostaa niiden odotettua merkitystä Eurooppa 2020 -strategian kestävästä talouskasvusta, useampia ja parempia työpaikkoja ja sosiaalisesti enemmän osallistavien yhteiskuntien saavuttamista koskevien yleistavoitteiden aikaansaamisessa; pitää tässä yhteydessä myönteisenä komission tulevaa aloitetta julkaista pitkän aikavälin sijoittamista koskeva vihreä kirja; kehottaa komissiota olemaan vaarantamatta eläkerahastojen investointipotentiaalia ja ottamaan huomioon eläkerahastojen erilaiset ominaispiirteet, kun EU:n säännöksiä annetaan tai muutetaan ja erityisesti, kun tarkistetaan ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta annettua direktiiviä;
8. kehottaa komissiota arvioimaan rahoitusmarkkinalainsäädännön – esimerkiksi Euroopan markkinarakennetta koskeva direktiivi, rahoitusmarkkinadirektiivi ja vakavaraisuusdirektiivi – kerrannaisvaikutuksia toisen pilarin eläkerahastoihin ja niiden kykyyn tehdä sijoituksia reaalitalouteen ja raporttoimaan tästä komission tulevassa pitkän aikavälin investointeja koskevassa vihreässä kirjassa;
9. muistuttaa vuosille 2000–2010 asetetusta Lissabonin strategiasta, jonka yhteydessä komissio ja jäsenvaltiot käsitelivät kymmenen vuoden ajan perinpohjaisesti makrotaloutta, mikrotaloutta ja työllisyyttä koskevan politiikan rakenteellisia muutoksia; toteaa, että se johti jäsenvaltioille annettuihin perussopimukseen pohjautuviin maakohtaisiin suosituksiin, joista monet liittyivät suoraan tai epäsuorasti riittävien ja kestävien eläkkeiden turvaamiseen; pahoittelee, ettei näitä suosituksia ole pantu täytäntöön, sillä ne olisivat voineet lieventää kriisin vaikutuksia merkittävästi;
10. pitää myönteisenä vuoden 2012 ikääntymisraporttia¹ ja vuoden 2012 eläkkeiden riittävyyttä koskevaa raporttia², jotka olivat kattavia ja korkealaatuisia ja joissa tutkittiin

¹ Euroopan komissio, *Vuoden 2012 Ikääntymisraportti: Economic and budgetary projections for the 27 EU Member States (2010-2060)*, Bryssel, toukokuu 2011.

http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2012/pdf/ee-2012-2_en.pdf

² 'Pension Adequacy in the European Union 2010-2050', a report prepared jointly by the Directorate-General for Employment, Social Affairs and Inclusion of the European Commission and the Social Protection Committee, 23

kaikkien jäsenvaltioiden eläkejärjestelmien pitkän aikavälin riittävyttä ja kestävyyttä; pahoittelee, että eläkkeiden riittävyttä ja kestävyyttä koskevia näkökohtia käsitellään eri raporteissa, jotka ovat luonteeltaan erittäin teknisiä; kehottaa komissiota ja neuvostoa julkaisemaan pikaisesti yhdistetyn, suppean ja ei-teknisen kansalaisille tarkoitetun tiivistelmän, jonka avulla EU:n kansalaiset voivat arvioida kansallisten eläkejärjestelmiensä haasteita EU:n vertailun avulla;

11. tähdentää, että on tärkeää kehittää yhdenmukainen menetelmä, jolla lasketaan julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyys sekä se, kuinka suuri osuus kestävyyydestä johtuu eläkkeisiin liittyvistä velvoitteista;
12. katsoo, että hallitusten, työnantajien ja ammattijärjestöjen välinen yhteisymmärrys on ensiarvoisen tärkeää, jotta eläkehaasteeseen voidaan tarjota kattava vastaus, jossa otetaan huomioon useimpien jäsenvaltioiden tarve lisätä maksuvuosien määrää ja parantaa työoloja ja edistää elinikäistä oppimista, jotta ihmiset voivat työskennellä ainakin lakisääteiseen eläkeikään asti tai halutessaan kauemmin;
13. ehdottaa, että kaikkien ikäryhmien edustajia, nuoret ja vanhat mukaan luettuina, joihin uudistukset erityisesti vaikuttavat, olisi kuultava asianmukaisesti kaikista eläkeuudistuksista, jotta varmistetaan tasapuoliset ja oikeudenmukaiset tulot ja säilytetään mahdollisimman hyvä yhteisymmärrys sukupuolten välillä;
14. on tyytyväinen valkoisen kirjan keskeiseen ajatukseen, jossa ehdotetaan, että keskitytään tasapainottamaan työ- ja eläkevuosien suhdetta, edistämään ammatillisia ja yksityisiä täydentäviä eläkesäästöjä ja tehostamaan EU:n eläkkeiden seurantavälineitä samalla, kun korostetaan eläkkeitä koskevan yleisen tietämyksen parantamista;

Työllisyysasteen nostaminen ja työ- ja eläkevuosien suhteen tasapainottaminen

15. korostaa, että sellaisten rakenneuudistusten toteuttaminen, joiden tavoitteena on edistää työllisyyttä, mahdollistaa työskentely lakisääteiseen eläkeikään asti ja vähentää siten taloudellista riippuvuussuhdetta, on ensiarvoisen tärkeää verotulojen ja sosiaali- ja eläkemaksujen saamiseksi, joita tarvitaan jäsenvaltioiden talousarvioiden lujittamiseksi ja riittävien, turvattujen ja kestävien eläkejärjestelmien rahoittamiseksi; korostaa, että nämä uudistukset on toteutettava avoimesti, jotta ihmiset voivat ajoissa valmistautua näiden uudistusten mahdollisiin vaikutuksiin; muistuttaa riskistä, että työttömyys ja matalapalkkaisuus, osa-aikatyö ja epätyypilliset työn muodot voivat johtaa ainoastaan osittaisiin eläkeoikeuksiin, mikä lisää ikääntyneiden köyhyyttä;
16. kehottaa jäsenvaltioita toteuttamaan kattavia ja aktiivisia työmarkkinapoliittisia toimia, ryhtymään tarvittaviin toimiin pimeän työn ja verojen ja maksujen kierron torjumiseksi myös siksi, että voidaan turvata oikeudenmukainen kilpailu, säästämään varoja, joilla vastataan eläkkeelle jäävästä väestöstä aiheutuviin kasvaviin julkisiin kustannuksiin ja edistämään korkeatasoista työllisyyttä muun muassa tarjoamalla työnhakijoille kokonaisvaltaista neuvontaa ja tukea sekä auttamalla erityistä suojaa tarvitsevia ryhmiä pääsemään työmarkkinoille;

17. panee merkille komission äskettäisen viittauksen eläkejärjestelmän uudistusten tarpeellisuuteen vuoden 2013 kasvuselvityksessä; toteaa kuitenkin, että todellisen ja lakisääteisen eläkeiän lähentäminen pitäisi asettaa etusijalle monissa jäsenvaltioissa;
18. on tyytyväinen siihen, että jäsenvaltiot ovat sitoutuneet varmistamaan riittävät ja kestävät eläkejärjestelmät maakohtaisissa suosituksissa, jotka neuvosto antoi vuonna 2012 eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa;
19. panee merkille, että yli 17 prosenttia Euroopan unionin väestöstä on tällä hetkellä vähintään 65-vuotiaita ja että Eurostatin ennusteiden mukaan osuus kasvaa 30 prosenttiin vuoteen 2060 mennessä;
20. korostaa väestörakenteen kehityksen kansallisille talousarvioille ja eläkejärjestelmille aiheuttamaa kasvavaa painetta nyt, kun suurista ikäluokista ensimmäiset jäävät eläkkeelle; panee merkille jäsenvaltioiden epätasaisen edistymisen ja niiden erilaiset tavoitteet kehittää ja toteuttaa rakenteellisia uudistuksia, joilla pyritään lisäämään työllisyyttä, poistamaan asteittain käytöstä varhaiseläkejärjestelmät ja arvioimaan jäsenvaltioiden tasolla ja yhdessä työmarkkinaosapuolten kanssa tarvetta saattaa lakisääteinen ja todellinen eläkeikä kestäväälle tasolle elinajanodotteen nousun perusteella; korostaa, että jäsenvaltiot, jotka eivät toteuta nyt asteittaisia uudistuksia, voivat joutua myöhemmin tilanteeseen, jossa niiden on toteutettava radikaaleja uudistuksia, joilla on merkittäviä yhteiskunnallisia seurauksia;
21. toistaa kehotuksen yhdistää eläke-etuudet tiiviisti työvuosiin ja maksettuihin eläkevakuutusmaksuihin ("vakuutusmatemaattinen oikeudenmukaisuus"), jotta varmistetaan, että työnteon lisääminen ja sen jatkaminen pitempään on työntekijöille kannattavaa paremman eläkkeen ansiosta samalla, kun otetaan asianmukaisesti huomioon ajanjaksot, jotka he ovat olleet poissa työstä sen vuoksi, että ovat hoitaneet huolenpitoa tarvitsevia henkilöitä; suosittaa, että jäsenvaltiot kieltävät asianomaisia osapuolia kuullen pakollisen eläkkeellejäännin lakisääteisen eläkeiän jälkeen, jotta ihmiset voivat kyetessään ja halutessaan jatkaa työntekoa lakisääteisen eläkeiän jälkeen tai siirtyä eläkkeelle vähitellen, koska eläkemaksujen maksuajan pidentäminen ja samalla etuuksien saantiajanjakson lyhentäminen voi auttaa työntekijöitä kuroma nopeasti kiinni mahdolliset eläke-erot;
22. korostaa, että varhaiseläkejärjestelmien takana oleva oletamus siitä, että vanhemmat työntekijät voivat jäädä eläkkeelle varhain, jotta nuorille saadaan työpaikkoja, on todistettu empiirisesti vääräksi, sillä jäsenvaltioissa, joissa on suurin keskimääräinen nuorison työllisyysaste, myös vanhempien työntekijöiden työllisyysaste on suurin;
23. kehottaa työmarkkinaosapuolia soveltamaan elämänkaariajattelua henkilöstöpolitiikkaan sekä mukauttamaan työpaikkoja tältä osin; kehottaa työnantajia laatimaan ohjelmia, joilla tuetaan aktiivista ja tervettä ikääntymistä; kehottaa työntekijöitä osallistumaan aktiivisesti tällaisiin heidän käytettävissään oleviin koulutusmahdollisuuksiin sekä varmistamaan, että he soveltuvat työmarkkinoille työelämänsä kaikissa vaiheissa; korostaa tarvetta parantaa ikääntyneiden työntekijöiden sijoittumista työmarkkinoille ja kehottaa sosiaalisiin innovaatioihin, jotta mahdollistetaan entistä työurien pidentäminen etenkin raskaimmilla aloilla mukauttamalla työpaikkoja, luomalla asianmukaiset työolot ja mahdollistamalla työn joustava organisointi siten, että mukautetaan työaikaa ja suoritettavaa työtä;

24. korostaa tarvetta toteuttaa tehokkaampaa ennalta ehkäisevää terveydenhoitoa, tehostaa ammatillista (uudelleen-)koulutusta ja torjua nuorten ja iäkkäiden työntekijöiden syrjintää työmarkkinoilla; korostaa tässä yhteydessä tarvetta noudattaa ja soveltaa tehokkaasti työterveyttä ja -turvallisuutta koskevaa lainsäädäntöä; korostaa, että mentorointiohjelmat voivat olla järkevä tapa pitää ikääntyneet työntekijät työelämässä pitempään ja hyödyntää heidän kokemustaan nuorten integroimisessa työmarkkinoille; kehottaa työmarkkinaosapuolia kehittämään houkuttelevia malleja joustavalle työelämästä eläkkeelle siirtymiselle;
25. kehottaa jäsenvaltioita toteuttamaan ponnekkaisesti Euroopan tasa-arvosopimuksen (2011–2020) tavoitteet, joissa keskitytään poistamaan sukupuolten väliset erot ja torjumaan työmarkkinoiden eriytymistä sukupuolen perusteella sekä edistämään miesten ja naisten työ- ja perhe-elämän parempaa yhteensovittamista; korostaa, että kaikki nämä tavoitteet ovat keskeisessä asemassa, kun naisten työllisyyttä lisätään ja naisten köyhyyttä torjutaan työ- ja eläkevuosina;
26. korostaa, että pk-yritykset voivat EU:n tärkeimpinä työnantajina ja kasvutekijöinä tukea merkittävästi jäsenvaltioiden eläkejärjestelmien kestävyyttä ja riittävyttä;

Yksityisten lisäeläkesäästöjen kehittäminen

27. pitää myönteisenä valkoisen kirjan kehotusta kehittää kaikkien asianomaisten työntekijöiden saatavilla olevia rahastoivia ammatillisia lisäeläkkeitä ja mahdollisuuksien mukaan yksilöllisiä järjestelmiä; korostaa kuitenkin, että komission olisi pikemminkin suositeltava kollektiivisia, yhteisvastuuseen perustuvia ammatillisia eläkesäästöjä, jotka otetaan mieluiten käyttöön työehtosopimuksilla ja toteutetaan jäsenvaltioiden, alojen tai yritysten tasolla, sillä ne mahdollistavat sukupolvien sisäisen ja niiden välisen solidaarisuuden toisin kuin yksilölliset järjestelmät; korostaa pikaista tarvetta edistää pyrkimyksiä lisätä mahdollisuuksien mukaan ammatillisia lisäeläkejärjestelmiä;
28. toteaa, että jäsenvaltiot ovat jo käynnistäneet eläkkeiden uudistamiseksi merkittäviä ohjelmia, joilla pyritään sekä kestävyyteen että riittävyteen; pitää tärkeänä varmistaa, että kaikki EU:n tasolla ehdotetut toimet täydentävät kansallisia eläkkeiden uudistusohjelmia eivätkä ole niiden kanssa ristiriidassa; palauttaa mieleen, että eläkkeet kuuluvat yhä jäsenvaltioiden toimivallan piiriin, ja on huolestunut siitä, että mahdollisilla uusilla EU:n säädöksillä tällä alalla voi olla kielteisiä vaikutuksia joidenkin jäsenvaltioiden järjestelmiin erityisesti työeläkejärjestelmien erityispiirteitä ajatellen;
29. korostaa (toimialan laajuisten) kollektiivisten (mieluiten voittoa tavoittelemattomien) työeläkejärjestelmien pieniä toimintakustannuksia yksilöllisiin eläkesäästöjärjestelmiin verrattuna; korostaa pienten toimintakustannusten merkitystä, koska rajallistenkin kustannussäästöjen ansiosta voidaan saada huomattavasti suurempia eläkkeitä; korostaa, että tällaisia järjestelmiä on valitettavasti toistaiseksi vain joissakin jäsenvaltioissa;
30. kehottaa jäsenvaltioita ja eläkejärjestelmistä vastaavia laitoksia tiedottamaan kansalaisille asianmukaisesti heille kertyneistä eläkeoikeuksista sekä lisäämään heidän tietoisuuttaan ja valistamaan heitä, jotta he voivat tehdä tietoisia päätöksiä tulevista lisäeläkesäästöistään; kehottaa jäsenvaltioita myös tiedottamaan kansalaisille hyvissä ajoin eläkejärjestelmän suunnitelluista muutoksista, jotta he voivat tehdä eläkesäästöjään koskevia tietoon

perustuvia ja harkittuja päätöksiä; kehottaa jäsenvaltioita laatimaan ja panemaan täytäntöön tiukat tiedonantösäännökset niiden lainkäyttöalueella toimivien eläkerahastojen toimintakustannuksista sekä investointeihin liittyvistä riskeistä ja niiden tuotosta;

31. panee merkille, että jäsenvaltioiden työeläkejärjestelmien ominaisuudet ja vaikutukset ovat hyvin epäyhtenäisiä, kun on kyse saatavuudesta, solidaarisuudesta, kustannustehokkuudesta, riskistä ja tuotosta; pitää myönteisenä komission aikomusta laatia tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden, työmarkkinaosapuolten, eläkerahastojen ja muiden sidosryhmien kanssa ammatillisia lisäeläkejärjestelmiä koskevat käytäntösäännöt, joissa käsitellään esimerkiksi työntekijöiden parempaa eläketurvaa, maksatusvaihetta, riskinjakoa ja -hallintaa, kustannustehokkuutta sekä järjestelmien iskunkestävyyttä toissijaisuusperiaatteen mukaisesti; korostaa vastavuoroista hyötyä, joka koituu parhaiden käytäntöjen vaihdosta jäsenvaltioiden välillä;
32. tukee komission aikomusta jatkaa EU:n varojen ohjaamista – erityisesti Euroopan sosiaalirahastosta (ESR) – aktiiviseen ja terveelliseen ikääntymiseen työpaikoilla tähtäävien hankkeiden tukemiseksi ja tarjota sosiaalisia muutoksia ja innovaatioita koskevan Euroopan unionin ohjelman perusteella rahoitusta ja käytännön tukea jäsenvaltioille ja työmarkkinaosapuolille, jotka harkitsevat kustannustehokkaiden lisäeläkejärjestelmien asteittaista toteuttamista Euroopan parlamentin valvonnassa;

Liikkuvien työntekijöiden eläkkeet

33. panee merkille EU:n eläkejärjestelmien merkittävät erot ja pitää tärkeänä, että työntekijät voivat vaihtaa työpaikkaa jäsenvaltiossaan tai sen ulkopuolella; korostaa, että liikkuvien työntekijöiden työeläkeoikeuksien hankkiminen ja säilyttäminen olisi turvattava; yhtyy komission lähestymistapaan, jossa keskitytään eläkeoikeuksien hankkimiseen ja säilyttämiseen, ja kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että liikkuvien työntekijöiden vapaakirjaeläkeoikeuksia käsitellään samalla tavalla kuin järjestelmän aktiivisten jäsenten tai eläkeläisten oikeuksia; panee merkille tärkeän aseman, joka komissiolla voi olla vapaan liikkuvuuden esteiden poistamisessa, mobiliteettia vaikeuttavat esteet mukaan luettuina; katsoo, että työmarkkinoiden liikkuvuutta haitataan kielimuurien ja perhesyiden lisäksi pitkillä odotusajoilla tai kohtuuttomilla ikärajoituksilla, ja kehottaa jäsenvaltioita lyhentämään niitä; korostaa, että kaikki liikkuvuutta edistävät toimet on tasapainotettava niin, että työntekijöille tarjotaan kustannustehokkaasti lisäeläkkeitä, ja samalla on otettava huomioon eläkejärjestelmien luonne;
34. panee merkille komission ehdotuksen sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun asetuksen N:o 883/2004/EY ja tiettyjen työeläkejärjestelmien välisten mahdollisten yhteyksien arvioinnista; tuo esiin kyseisen asetuksen täytäntöönpanoon liittyvät käytännön ongelmat 27 jäsenvaltion hyvin erilaisille sosiaaliturvajärjestelmille; viittaa eläkejärjestelmien monimuotoisuuteen EU:ssa ja tästä johtuen vaikeuteen koordinoida jäsenvaltioissa käytössä olevia kymmeniä tuhansia hyvin erilaisia eläkejärjestelmiä; asettaa tämän vuoksi tällaisen lähestymistavan soveltamisen ammatillisiin lisäeläkejärjestelmiin kyseenalaiseksi;
35. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita pyrkimään voimakkaasti ottamaan käyttöön ja ylläpitämään tehokkaita, mahdollisesti verkkopohjaisia, tietopalveluita, joiden perusteella kansalaiset voivat seurata työhön ja muuhun kuin työhön liittyviä eläkeoikeuksiaan ja

tehdä ajoissa tietoisia päätöksiä täydentävistä (kolmannen pilarin) yksilöllisistä eläkesäästöistä; vaatii EU:n tason koordinoitua, jolla varmistetaan kansallisten tietopalveluiden riittävä yhteensopivuus; pitää myönteisenä komission tämän alan pilottihanketta ja kehottaa komissiota varmistamaan, että hanketta täydennetään arvioimalla, millainen vaikutus saadaan tarjoamalla EU:n kansalaisille eläkkeitä koskevia koottuja tietoja yhdellä helppokäyttöisellä tavalla;

36. toteaa, että eläketietopalvelun olisi täysin kehitettynä mielellään katettava työeläkkeiden lisäksi myös kolmannen pilarin järjestelmät ja annettava yksilöityä tietoa ensimmäisen pilarin mukaisista etuuksista;
37. asettaa kyseenalaiseksi tutkijoille tarkoitetun EU:n eläkerahaston tarpeen;
38. pitää sitä tosiasiaa, että ihmiset yleisesti elävät pitempään, terveempinä ja vauraampina, yhtenä nyky-yhteiskunnan suurimmista saavutuksista; kehottaa omaksumaan ikääntymistä koskevassa keskustelussa myönteisen sävyn niin, että toisaalta käsitellään aktiivisesti ikääntymisen aiheuttamaa merkittävää mutta voitettavissa olevaa haastetta ja toisaalta käytetään hyväksi ikääntymisen ja senioritalouden tuomat mahdollisuudet; panee merkille ikääntyneiden hyvin aktiivisen ja arvokkaan panoksen yhteiskunnassa;

Ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavia laitoksia koskevan direktiivin uudelleentarkastelu

39. korostaa, että ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavia laitoksia koskevan direktiivin tarkistamisella olisi pyrittävä pitämään työeläkkeet riittävinä, kestävinä ja turvattuina kaikkialla Euroopassa luomalla ympäristö, joka stimuloi jäsenvaltioiden ja sisämarkkinoiden edistymistä tällä alalla, sekä tehostamalla nykyisten ja tulevien eläkeläisten suojelua ja mukautumalla joustavasti nykyisten järjestelmien huomattaviin eroihin valtioiden ja alojen välillä;
40. katsoo, että EU:n toisen pilarin järjestelmien vakavaraisuuden tiukka sääntely on tärkeää, jotta voidaan taata jäsenten ja edunsaajien korkeatasoinen suojelu ja noudattaa G20-valtuutusta, jonka mukaan kaikkia rahoituslaitoksia on säänneltävä asianmukaisesti ja valvottava riittävästi;
41. vaatii, että EU:n lainsäädäntöaloitteissa kunnioitetaan jäsenvaltioiden tekemiä valintoja toisen pilarin eläkkeiden tarjoajien osalta;
42. korostaa, että kaiken muun takuutoimia koskevan EU:n sääntelytyön on perustuttava luotettavaan vaikutustenarviointiin, johon olisi sisällyttävä se, että samankaltaisia tuotteita koskevat samat vakavaraisuusvaatimukset, ja olisi varmistettava riittävä sääntely ja työntekijöiden liikkuvuus unionissa, ja sen yleisenä pyrkimyksenä olisi oltava työntekijöiden hankkimien eläkeoikeuksien turvaaminen; korostaa, että kaiken muun takuutoimia koskevan EU:n sääntelytyön on perustuttava aktiiviseen vuoropuheluun työmarkkinaosapuolten ja muiden sidosryhmien kanssa sekä kansallisten erityispiirteiden aitoon ymmärtämiseen ja kunnioittamiseen; korostaa, että eläkejärjestelmät ovat vahvasti sidoksissa kunkin jäsenvaltion kulttuurisiin, sosiaalisiin, poliittisiin ja taloudellisiin oloihin; korostaa, että kaikkia toisen pilarin eläkkeiden tarjoajia olisi niiden oikeusmuodosta riippumatta säänneltävä oikeasuhtaisesti ja tiukasti niin, että otetaan huomioon niiden liiketoiminnan erityispiirteet etenkin pitkällä aikavälillä;

43. vaatii, että toisen pilarin eläkkeitä ei niiden tarjoajista riippumatta saa vaarantaa EU:n säännöksillä, joissa ei oteta huomioon niiden pitkän aikavälin tavoitteita;
44. katsoo, että komission takuutoimista annetuissa ehdotuksissa on yksilöitävä ja otettava huomioon kansallisten järjestelmien eroavaisuudet, mutta sovellettava myös ”sama riski, samat säännöt” -periaatetta kussakin kansallisessa järjestelmässä ja vastaavassa pilarissa; korostaa, että toimissa on noudatettava tarkasti oikeasuhtaisuusperiaatetta vertailemalla tavoitteita ja hyötyjä taloudellisiin, hallinnollisiin ja teknisiin kustannuksiin sekä ottamalla huomioon kustannusten ja hyötyjen asianmukainen tasapaino;
45. pitää järkevinä laadullisista takuutoimista annettuja suosituksia, jotka koskevat entistä vankempaa yritysjohtoa ja riskienhallintaa sekä entistä tehokkaampaa avoimuutta ja tiedonantovelvollisuuksia, myös kustannusten paljastamista ja investointistrategioiden avoimuutta; katsoo, että niitä olisi esitettävä kaikkien tarkistamisten yhteydessä, mutta samalla olisi noudatettava myös toissijaisuus- ja oikeasuhtaisuusperiaatteita; toteaa, että kun huomioon otetaan merkittävät eroavaisuudet jäsenvaltioiden välillä, laadullisten takuutoimien lähentäminen EU:n tasolla on lyhyellä aikavälillä helpompaa kuin määrällisten takuutoimien lähentäminen;
46. ei ole tällä hetkellä saatavilla olevien tietojen perusteella vakuuttunut siitä, että Euroopan laajuiset pääomaa tai tase-erien arvostamista koskevat vaatimukset olisivat asianmukaisia; vastustaa tästä syystä tätä ajavan ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavia laitoksia koskevan direktiivin tarkistusta; katsoo kuitenkin, että Euroopan vakuutus- ja lisäeläkevakuutusviranomaisen tällä hetkellä tekemä kvantitatiivinen vaikutustutkimus sekä kyseisen tutkimuksen perusteella mahdollisesti tehtävät seuranta-analyysit on otettava täysimääräisesti huomioon tässä poliittisessa kontekstissa; tähdentää, että jos tällaiset vaatimukset otetaan myöhemmin käyttöön, oikea tapa ei olisi Solvenssi II -vaatimusten käyttö suoraan ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoaviin laitoksiin;
47. huomauttaa, että ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavia laitoksia koskevaa direktiiviä sovelletaan ainoastaan vapaaehtoisein eläkejärjestelmiin eikä se kata välineitä, jotka kuuluvat pakolliseen julkiseen eläkejärjestelmään;
48. korostaa, että vakuutustuotteet ja ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavat laitokset eroavat toisistaan merkittävästi; huomauttaa, että määrällisten Solvenssi II -vaatimusten soveltaminen suoraan ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoaviin laitoksiin ei olisi asianmukaista ja voisi olla niin työntekijöiden kuin työnantajienkin etujen vastaista; vastustaa tästä syystä Solvenssi II -vaatimusten soveltamista sellaisenaan ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoaviin laitoksiin mutta on kuitenkin avoin turvallisuuteen ja kestävyyyteen pyrkiville menettelytavoille;
49. korostaa, että työmarkkinaosapuolet (eli työnantajat ja työntekijät) ovat yhdessä vastuussa työeläkejärjestelyjen sisällöstä; korostaa, että työmarkkinaosapuolten väliset sopimukset on aina tunnustettava etenkin suhteessa työeläkejärjestelmällä tavoiteltuun riskien ja etujen väliseen tasapainoon;
50. katsoo, että solvenssimallien, kuten Holistic Balance Sheet -mallin (HBS), jatkokehittäminen EU:n tasolla on järkevää vain, jos niiden soveltaminen osoittautuu perusteellisen vaikutustenarvioinnin nojalla järkeväksi käytännössä ja jos se on

kustannusten ja hyötyjen kannalta tehokasta, etenkin kun otetaan huomioon ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten moninaisuus jäsenvaltioissa ja niiden välillä; korostaa, että Solvenssi II:n muunnelmien tai Holistic Balance Sheet -mallin (HBS) jatkokehittämisellä ei saa pyrkiä ottamaan käyttöön Solvenssi II:n kaltaisia sääntöjä;

51. panee merkille, että eläkesuunnitelmien rakenteessa esiintyy suurta vaihtelua ja että järjestelmät vaihtelevat etuusperusteisista järjestelmistä maksuperusteisiin järjestelmiin ja järjestelmien yhdistelmiin; panee myös merkille, että joissakin jäsenvaltioissa on siirrytty etuusperusteisista järjestelmistä maksuperusteisiin järjestelmiin tai luotu pakolliseen rahoitukseen perustuvia pilareita; korostaa, että tämä lisää tarvetta lisätä avoimuutta ja antaa kansalaisille paremmin tietoa luvatuista etuuksista, kustannustasoista ja investointistrategioista;
52. huomauttaa, että ajatus yhtäläisten kilpailuolosuhteiden luomisesta henkivakuutusten ja toisen pilarin järjestelmien välille on asianmukainen vain tietyssä määrin, sillä vakuutustuotteet ja ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavat laitokset poikkeavat toisistaan merkittävästi ja riskiprofiilista riippuen eroja on myös rahoitusmarkkinoille integroitumisen asteessa ja tiettyjen palveluntarjoajien voittoa tavoittelevassa tai tavoittelemattomassa luonteessa; toteaa, että kun otetaan huomioon henkivakuutusten ja toisen pilarin ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten välinen kilpailu, on olennaisen tärkeää, että tuotteisiin, joilla on samat riskit, sovelletaan samoja sääntöjä, jotta edunsaajia ei johdeta harhaan ja jotta niille taataan sama vakavaraisuuden suojan taso;

Työntekijöiden ammatillisten eläkkeiden suojele maksukyvyttömyystapauksissa

53. katsoo, että maksukyvyttömyystapauksia varten eläkeoikeudet on johdonmukaisesti turvattava direktiivin 2008/94/EY 8 artiklan mukaisesti jäsenvaltioissa;
54. kehottaa komissiota laatimaan kattavan selonteon kansallisista takuujärjestelmistä ja -toimista ja, jos kyseisessä arvioinnissa havaitaan merkittäviä puutteita, ehdottamaan entistä tehokkaampaa EU:n lainsäädäntöä sen varmistamiseksi, että koko EU:n alueella otetaan käyttöön täysin luotettavia mekanismeja, joilla työeläkeoikeuksia suojellaan yksinkertaisesti, kustannustehokkaasti ja oikeasuhtaisesti;
55. panee merkille, että joissakin jäsenvaltioissa työnantajat tukevat jo eläkejärjestelmiään suojajärjestelmillä, erottamalla omaisuuserät toisistaan, hallinnoimalla järjestelmiä riippumattomasti ja antamalla eläkejärjestelmille ensisijaisen velkoja-aseman osakkaisiin nähden yrityksen maksukyvyttömyystilanteessa;
56. korostaa, että eläketurvaa maksukyvyttömyystilanteissa koskevat kysymykset liittyvät tiiviisti ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavia laitoksia koskevan direktiivin tarkistamisen keskeisiin näkökohtiin; korostaa, että komission on näitä kahta direktiiviä kehittäessään varmistettava, että niistä tehdään yhdenmukaisia ja täysin yhteensopivia;

Täydentävät kolmannen pilarin eläkesäästöt

57. toteaa, että kolmannen pilarin merkitys, yleisyys ja toteutus eroavat huomattavasti eri jäsenvaltioissa;

58. pitää valitettavana, että erityisesti kolmannen pilarin järjestelmät ovat useimmiten kalliimpia, riskialttiimpia ja epäselvempiä kuin ensimmäisen pilarin järjestelmät; vaatii kolmanteen pilariin enemmän vakautta, luotettavuutta ja kestävyyttä;
59. katsoo, että tietyissä tapauksissa yksityiset eläkesäästöt voivat olla tarpeen riittävän eläkkeen kerryttämiseksi; kehottaa komissiota tekemään yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa parhaisiin käytäntöihin perustuvan toimintatavan perusteella ja arvioimaan ja optimoimaan yksityisten eläkesäästöjen kannusteita etenkin sellaisten henkilöiden osalta, jotka eivät muutoin voisi kerryttää riittävää eläkettä;
60. pitää järkevänä hyvien toimintatapojen arviointia ja kannustimien optimointia koskevia ehdotuksia;
61. painottaa, että kolmannen pilarin järjestelmien tukemisen ei pitäisi olla julkisen politiikan keskeisenä painopistealana, vaan siinä olisi keskityttävä varmistamaan, että kaikkia suojellaan riittävästi toimivalla ja kestävällä ensimmäisellä pilarilla;
62. kehottaa komissiota tutkimaan kolmannen pilarin pääomarahoitteisten järjestelmien kriisialttiutta ja antamaan suosituksia riskien alentamisesta;
63. suosittaa, että tutkitaan mahdollisuutta rajoittaa lainsäädännöllä kansallisella tasolla sopimuksen tekemisestä, hallinnoinnista, tarjoajanvaihdosta ja sopimustyyppien vaihdosta koituvia kustannuksia ja tehdään asiasta ehdotuksia;
64. katsoo, että kolmannen pilarin laatua, asiakastiedotusta ja asiakkaiden suojelua koskevat käytännesäännöt voisivat lisätä kolmannen pilarin eläkesuunnitelmien houkuttelevuutta; kehottaa komissiota edistämään nykyisten parhaiden käytäntöjen vaihtoa jäsenvaltioissa;
65. kannattaa kolmannen pilarin laatua, asiakastiedotusta ja asiakkaiden suojelua koskevien vapaaehtoisten käytännesääntöjen – ja kenties myös tuotteiden sertifiointijärjestelmien – kehittämistä ja laatimista EU:n tasolla; suosittelee, että jäsenvaltiot ottavat vastuulleen sääntelyn näillä aloilla, mikäli vapaaehtoiset käytännesäännöt eivät osoittaudu onnistuneiksi;
66. kehottaa komissiota tarkastelemaan tapoja, joilla rahoitusala koskevaa EU:n lainsäädäntöä voitaisiin hyödyntää paremmin sen varmistamiseksi, että kuluttajille annetaan täsmällistä ja puolueetonta rahoitusneuvontaa eläkkeiden ja eläkkeisiin liittyvien tuotteiden osalta;

Eläkesijoituksiin kohdistuvien veroihin ja sopimukseen liittyvien rajat ylittävien esteiden poistaminen

67. kehottaa komissiota ja asianomaisia jäsenvaltioita löytämään yhteisymmärryksen erityisesti siitä, miten kaksinkertainen verotus ja kaksinkertainen verovapaus voidaan välttää rajat ylittävien eläkkeiden alalla;
68. katsoo myös, että syrjivät verot ovat merkittävä este rajat ylittävälle liikkuvuudelle; toivoo niiden nopeaa poistamista; panee kuitenkin merkille EU:n rajallisen toimivallan jäsenvaltioiden veropolitiikan alalla;

69. katsoo, että sopimuslainsäädäntöön liittyviä esteitä on tutkittava;
70. kehottaa komissiota sitouttamaan työmarkkinaosapuolet asianmukaisesti olemassa oleviin rakenteisiin;

Sukupuoli

71. muistuttaa eläkkeitä koskevasta sukupuoleen liittyvästä haasteesta; pitää hälyttävänä köyhyysrajan alapuolella elävien vanhusten ja erityisesti naisten kasvavaa määrää; korostaa, että ensimmäisen pilarin julkisilla eläkkeillä olisi taattava vähintäänkin kohtuullinen elintaso kaikille; korostaa, että sukupuolten tasa-arvo työmarkkinoilla on keskeisellä sijalla taattaessa eläkejärjestelmien kestävyys, sillä korkeampi työllisyysaste edistää talouskasvua ja johtaa suurempaan eläkemaksujen maksamiseen; katsoo, että miesten ja naisten eläkeiän tasaamisen yhteydessä on toteutettava tehokasta politiikkaa, jolla varmistetaan sama palkka samasta työstä sekä työn ja huolenpitoa tarvitsevien henkilöiden hoidon yhteensovittaminen; korostaa tarvetta harkita hoitamiseen liittyvien eläkeoikeuksien myöntämistä tunnustuksena huolenpitoa tarvitsevien henkilöiden hoidosta, joka on tavallisesti palkatonta;
72. pitää myönteisenä, että jäsenvaltioille tarkoitetussa valkoisessa kirjassa kehoitetaan kehittämään hoitohyvityksiä eli ottamaan eläkelaskelmissa huomioon sekä naisten että miesten osalta jaksot, joiden aikana on hoidettu huollettavia henkilöitä; muistuttaa, että perhevelvollisuuksien epätasainen jakautuminen naisten ja miesten kesken – mikä johtaa usein siihen, että naisilla on epävarmempia, huonommin palkattuja ja jopa ilmoittamattomia työpaikkoja, joilla on kielteinen vaikutus eläkeoikeuksiin – ja käytettävissä olevien ja edullisten palveluiden ja hoitoinfrastruktuurin puuttuminen sekä äskettäiset säästötoimet tällä alalla vaikuttavat suoraan erityisesti naisten mahdollisuuksiin tehdä työtä ja kartuttaa eläkkeitä; kehottaa tästä syystä komissiota teettämään tutkimuksen tästä aiheesta;
73. muistuttaa, että jäsenvaltioiden on ryhdyttävä toimiin poistaakseen erot naisille ja miehille samasta työstä maksetuissa palkoissa ja epäsuhdan vastuullisissa tehtävissä toimivien miesten ja naisten määrässä sekä työmarkkinoilla vallitsevan sukupuolten epätasa-arvon, joka vaikuttaa myös eläkkeisiin ja aiheuttaa huomattavan eron naisille maksettavien eläkkeiden ja miehille maksettavien paljon suurempien eläkkeiden välillä; kehottaa komissiota esittämään ehdotuksen nykyisen lainsäädännön tarkistamiseksi; toteaa, että viime vuosien lukemattomista kampanjoista, tavoitteista ja toimista huolimatta miesten ja naisten palkkaerot ovat edelleen itsepintaisen suuret;
74. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että naisten ja miesten välisen tasa-arvon periaatetta noudatetaan johdonmukaisesti;
75. korostaa, että on ryhdyttävä kiireellisiin toimiin, joilla torjutaan sukupuolten palkkaeroja yksityisellä sektorilla, jossa ne ovat erityisen suuria useimmissa jäsenvaltioissa;
76. korostaa, että yhtä pätevien ja samaa työtä tekevien miesten ja naisten palkkaeroja on vähennettävä, koska palkkaerojen takia naisten tulot jäävät yhä enemmän jälkeen miesten tuloista ja eläkkeelle tai leskeksi jäämisen jälkeen köyhyudessa elävien naisten suuri määrä kasvaa entisestään;

77. korostaa, että naisten pidempää eliniänodotetta ei saa käyttää syrjintäperusteena eläkelaskelmissa;
78. kehottaa jäsenvaltioita noudattamaan äitiyslomaa koskevaa lainsäädäntöä ja valvomaan sen täytäntöönpanoa, jotta naiset eivät ole eläkekertymän osalta epäedullisemmassa asemassa siitä syystä, että he ovat olleet äitiyslomalla työuransa aikana;
79. katsoo, että eläkeoikeudet on yksilöllistettävä sukupuolten tasa-arvon periaatteen mukaisesti ja että on varmistettava myös niiden monien ikääntyneiden naisten eläketurva, jotka nykyään ovat leskeneläkkeen ja muiden johdettujen oikeuksien varassa;
80. huomauttaa, että jäsenvaltioiden olisi tuettava tutkimusta, jossa tarkastellaan eläkkeiden erilaisten indeksointimallien vaikutusta vanhuusiän köyhyyden riskiin siten, että sukupuolinäkökohdat otetaan huomioon; kehottaa jäsenvaltioita ottamaan huomioon tarpeiden muuttumisen ikääntymisen myötä, kuten pitkäaikaishoidon tarpeen, jotta voidaan varmistaa, että ikääntyvät henkilöt ja erityisesti ikääntyvät naiset voivat nauttia riittävää eläkettä ja elää ihmisarvoista elämää;
81. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.

PERUSTELUT

Yleistä

Eläkkeisiin kohdistuu painetta kaikissa EU:n jäsenvaltioissa. Euroalueen hallitukset toteuttavat säästötoimia vakaus- ja kasvusopimuksen noudattamiseksi saattamalla tulot ja menot tasapainoon. Muussa tapauksessa niiden on vähennettävä liian suurta alijäämää radikaaleilla toimenpiteillä. Kaikissa jäsenvaltioissa puhutaan myös ikääntyvästä yhteiskunnasta. Elinajanodotteet ovat erilaisia Euroopassa, mutta ne ovat kaikkialla kasvussa. Pidempään elävien ja terveiden eläkeläisten määrä kasvaa. Työssäkävien määrä vähenee. Syntyvyys on vähenemässä, ja nuoret opiskelevat pidempään ja saapuvat myöhemmin työmarkkinoille. Yli 60-vuotiaiden työllisyysaste on kaikkialla Euroopassa liian pieni. Lisäksi on vaara, että kriisin vuoksi ihmisiä kehoitetaan jälleen jäämään varhaiseläkkeelle ennen lakisääteistä eläkeikää. Sukupolvien välistä solidaarisuutta, jonka perusteella nuoret ja työssäkävät varmistavat eläkkeiden maksamisen, ei voida enää laajentaa. Valtiot, joissa on käytössä jakojärjestelmä, jonka perusteella eläkkeet maksetaan senhetkisestä talousarviosta, joutuvat kamppailemaan riittävien eläkkeiden rahoittamiseksi.

Kriisin vuoksi painetta aiheutuu, vaikkakin vähemmän, myös niin sanotuille toisen pilarin järjestelmille: kollektiivisille järjestelyille, joilla säästetään vanhuuden varalle. Koska korkotason arvioidaan pysyvän lähiaikoina matalalla ja koska liiketoimintaan sijoitettu pääoma tuottaa kriisin vuoksi oletettua vähemmän, myös tässä asiassa on odotettavissa toimenpiteitä. Aikaisemmin nämä toisen pilarin järjestelmät olivat tavanomaisesti etuusperusteisia, mutta nyt on yhä enemmän käytössä maksuperusteinen järjestelmä tai järjestelmien yhdistelmä.

Valkoisessa kirjassa esitetty, EU:n toimintasuunnitelma nuorille ja ikääntyneille tarkoitettuja riittäviä, turvattuja ja kestäviä eläkkeitä varten on erinomainen väline keskustelun avaamiseksi ja sen jälkeen uudistuksien toteuttamiseksi ei-sitovan säädöksen ja tarpeen vaatiessa lainsäädännön perusteella. Meidän on luotava yhdessä riittäviä, turvattuja ja kestäviä järjestelmiä sekä tunnustettava ja säilytettävä jäsenvaltioiden ja työmarkkinaosapuolten vastuu. Järjestelmillä lisätään myös työmarkkinoiden liikkuvuutta ja vapaata liikkuvuutta, ja niillä tarjotaan ratkaisuja nyt ja vastaisuudessa.

Väestörakenne

Väestörakenteen kehitys antaa aiheita huoleen, mutta myös tyytyväisyyteen: elämme yhä pidempään. Tätä voidaan havainnollistaa seuraavilla tiedoilla:

- yli 55-vuotiaat muodostavat suurimman väestönosan (36,5 prosenttia vuonna 2010),
- elinajanodote jatkaa kasvuaan: miesten odote kasvaa 76,7 vuodesta (2010) 78,6 vuoteen (2020) ja naisten 82,5 vuodesta (2010) 84 vuoteen (2020),
- syntyvyys pysyy EU:ssa alhaisena (1,6),
- yli 65-vuotiaiden osuus kasvaa 16 prosentista (vuonna 2010) 19,1 prosenttiin väestöstä (vuonna 2020),
- työnteon päättävien henkilöiden keski-ikä on EU:ssa vuonna 2010 61,4 vuotta,

- vuonna 2008 työmarkkinoilla oli neljä henkeä yhtä eläkeläistä kohden, ja vuonna 2060 niillä on kaksi työntekijää yhtä eläkeläistä kohden;
- yli 55-vuotiaiden työllisyysaste on keskimäärin 46,3 prosenttia vuonna 2010.

Tällainen kehitys voidaan panna merkille kaikkialla EU:ssa. Siinä on kuitenkin eroja: elinajanodote on esimerkiksi Romaniassa 70 vuotta (miehet) ja 77,5 vuotta (naiset) ja Benelux-maissa 77,9 vuotta (miehet) ja 82,7 vuotta (naiset). Myös yli 55-vuotiaiden työllisyysasteessa on suuria eroja: se on Ruotsissa 73,9 prosenttia, Tanskassa 61,1 prosenttia, Alankomaissa 56 prosenttia, Espanjassa 50,8 prosenttia ja Belgiassa 39,1 prosenttia. Vaikka asiaa tarkasteltaisiin mistä tahansa näkökulmasta, useampien ihmisten on pysyttävä pidempään työelämässä. Tämä on saatava aikaan nostamalla eläkeikää kansallisella tasolla siten, että se mukautetaan eliniänodotteeseen. Etenkin yli 50-vuotiaiden matalaan työllisyysasteeseen kiinnitetään liian vähän huomiota. He jäävät syrjään, mutta heidän olisi tehtävä työtä ja he myös haluavat työskennellä. Uudelleenintegrointiin tähtäävää politiikkaa olisi sovellettava tehokkaasti. Voimme pitää esimerkkinä valtioita, joiden työllisyys on parantunut huomattavasti vahvan tukipolitiikan ansiosta. Päätelmä on siis: työtä on tehtävä enemmän ja pidempään.

Vastualueet

Esittelijä tietää hyvin, että Euroopan eläkejärjestelmät ovat hyvin erilaisia. Monissa jäsenvaltioissa on myös toteutettu uudistuksia, jotta eläkkeet pystytään maksamaan. Tarvitaan kuitenkin enemmän toimenpiteitä, jotta yhteiskunnan ikääntymiseen voidaan vastata.

Valitusta järjestelmästä riippumatta tarvitaan enemmän työssäkäyviä ihmisiä sekä varauksia ja säästöjä vanhuuden varalle.

Euroopassa on erilaisia eläkejärjestelmiä. Vaikka selkeitä määritelmiä ei ole käytössä, eläkejärjestelmät voidaan tavallisesti jakaa kolmeen pilariin.

Ensimmäinen pilari perustuu veronmaksajien väliseen solidaarisuuteen. Tämä on pääasiassa julkinen pilari, jota valtio rahoittaa jakojärjestelmän avulla. Tällainen eläke on vastaisuudessakin eläkeläisten tärkein tulonlähde. Esittelijä uskoo, että pitämällä yhä useammat työssä pidempään saadaan aikaan myönteinen vaikutus eläkkeisiin sekä työntekijöiden eläkemaksuihin. Työmarkkinaosapuolten kanssa tehtävän yhteistyön perusteella pyritään siten löytämään ratkaisuja korkeampaa työllisyysastetta, korkeampaa eläkeikää ja aktiivista osallistumista koskevaa politiikkaa varten. Valtiot voivat saada tietoa parhaista käytännöistä avoimen koordinoitimenetelmän perusteella. Myös ensimmäisessä pilarissa voidaan säästää tekemällä varauksia nyt, jotta myöhemmin voidaan selviytyä suuremmasta taakasta.

Toisen pilarin muodostavat pitkälti täydentävät työhön liittyvät eläkkeet, ja ne perustuvat usein vastuun jakamiseen työnantajien ja työntekijöiden välillä. Nämä muodostavat yhteisten maksujen avulla rahastoja. Esittelijä katsoo, että kollektiivisten lisäeläkkeiden merkityksen on oltava suurempi, jotta kansalliselle talousarviolle aiheutuvaa painetta lievennetään. Jotkin valtiot ovat jo toteuttaneet toimia, joiden perusteella niiden julkisia jakoperusteisia eläkejärjestelmiä täydennetään rahastoivilla yksityisillä järjestelmillä, mutta kollektiivisten lisäeläkkeiden kehittämisen alalla on edelleen paljon tehtävää.

Esittelijä panee merkille erityisesti nuorten keskuudessa esiintyvän suuntauksen siitä, että kiinnostus osallistua kollektiivisiin järjestelmiin on vähentymässä. Yhteisöllisyys sekä riskien jakaminen sukupolvien sisällä ja niiden välillä on solidaarisuuden tunnusmerkki, ja ne ovat tästä syystä kestävän ja turvatuksen eläkkeen kannalta ensiarvoisen tärkeitä.

Esittelijä katsoo, että ensimmäinen ja toinen pilari muodostavat yhdessä perustan riittäville eläketuloille.

Kolmas pilari perustuu henkilökohtaisiin säästöihin, joilla täydennetään tulevaa eläkettä. Jos lisäeläkettä ei ole, tällä tarjotaan keino taata se omalla panoksella. Vaikka kolmannen pilarin merkitys on ensimmäiseen ja toiseen pilariin verrattuna toissijainen, olisi tarkasteltava, miten sitä voisi edistää nykyistä enemmän. Kolmas pilari voi tarjota tilanteeseen helpotusta aikoina, jolloin työntekijä on työmarkkinoiden ulkopuolella tai työskentelee vähemmän ja saa tästä syystä liian vähän eläkettä ensimmäisestä pilarista tai säästää liian vähän toiseen pilariin.

Vastuualueet

Eläkejärjestelmät kuuluvat ensisijaisesti jäsenvaltioiden toimivallan piiriin.

EU:n koordinoinnilla on merkitystä tietyillä aloilla. EU:n koordinoinnilla on merkitystä tietyillä aloilla. Esittelijä viittaa vakaus- ja kasvusopimuksen ehtoihin. Yhä suurempi osuus valtion talousarviosta käytetään eläkkeisiin, nyt jo yli 10 prosenttia.

Myös nimenomaisesti riittävät eläkkeet turvaamaan pyrkivää Eurooppa 2020 -strategiaa varten tarvitaan koordinoitua ja uusi kansallinen toimintalinja. Useimmille eurooppalaisille vanhuksille ensimmäisen pilarin eläkkeet – yleensä valtion järjestelmästä – muodostavat pääasiallisen tulonlähteen. Monet eläkeläiset elävät jo nyt köyhyysrajan alapuolella. Vaikka yksi Eurooppa 2020 -strategian painopisteistä on köyhyysrajan torjuminen, voidaan jo panna merkille, että monet eläkeläiset elävät köyhyysrajan alapuolella.

Toisen pilarin eläkerahastot ovat tärkeitä sijoittajia rahoitusmarkkinoilla. Kriisi on osoittanut, että rahoituslaitokset ovat alttiita talouden taantumalle. Tästä syystä päätettiin, että rahoitusmarkkinoiden sääntöjä tiukennetaan talouden ohjausjärjestelmäpaketin avulla. Siihen sisältyy Euroopan markkinarakennetta koskeva direktiivi (jolla pyritään OTC-johdannaisten selvittämiseen), rahoitusmarkkinadirektiivi (MiFID II: rahoitusmarkkinoiden kilpailukykyyn parantaminen, menettelytapasäännöt, jotka sijoituspalveluyritysten on täytettävä), vakavaraisuusdirektiivi (CRD IV, pankkivalvonta: Basel III -sopimusten sisällyttäminen EU:n valvontakehykseen), Solvenssi II -direktiivi (vakuutusyhtiöiden valvontajärjestelmä, jolla korvataan ja yhdistetään useita vakuutusdirektiivejä yhdeksi puitedirektiiviksi) ja finanssitransaktiovero. EU haluaa tiukentaa myös eläkerahastojen valvontaa.

Se aikoo tarkistaa ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta annettua direktiiviä ("IORP-direktiiviä"), jonka perusteella säännellään ammatillisten lisäeläkkeiden valvontaa. Esittelijä katsoo, että tämän direktiivin tarkistaminen tarjoaa mahdollisuuksia, mutta suhtautuu erittäin kriittisesti eläkerahastojen koskeviin määrällisiin vaatimuksiin. Toisen pilarin eläkerahastot ovat IORP-direktiivin perusteella rahoituslaitoksia, mutta eläkejärjestelmät ovat sosiaalialan järjestelmiä ja ne sisältyvät kansalliseen sosiaali- ja työolainsäädäntöön. Niillä on lisäksi erilainen riski kuin esimerkiksi vakuutuslaitosten. Toisin kuin vakuutusyhtiöt, niiden tavoite ei ole voitto, vaan yleensä ainoastaan sukupolvien sisäinen

ja niiden välinen solidaarisuus. Esittelijä varoittaa, että korkeammat pääomavaatimukset lisäävät kustannuksia ja sen vuoksi tämänhetkisten ja tulevien eläkeläisten eläkkeen riittävyys vaarantuu. Yrityksien on mahdotonta tarjota toisen pilarin eläkkeitä suurten kustannusten vuoksi. Myös suuret määrälliset vaatimukset rajoittavat eläkerahastojen tärkeää roolia sijoittaa pitkällä aikavälillä Euroopan talouteen, joten talouskasvua ja työpaikkojen luomista heikennetään. Esittelijä ei pidä toivottavana, että IORP-direktiivin määrällisiä vaatimuksia tarkistetaan. IORP-direktiivin tarkistaminen voisi kuitenkin tarjota lisäarvoa laatuvaatimusten alalla esimerkiksi, kun kyseessä ovat sijoitusstrategioiden ja kustannustasojen avoimuus. Myös tämän perusteella on mahdollista vertailla paremmin rahastojen etuuksia.

Yhtäläiset mahdollisuudet

Naiset ansaitsevat keskimäärin vähemmän kuin miehet ja keskeyttävät uransa miehiä useammin hoitotehtävien vuoksi. Tästä syystä naisilla on usein pienemmät eläkkeet ja heillä on suurempi köyhyysriski. Naisilla oli edelleen alhaisempi eläkeikä 13 jäsenvaltiossa vuonna 2009. Esittelijä katsoo, että eläkeiän yhtenäistäminen voi osaltaan edistää eläketulojen lisääntymistä.

Esittelijä pitää puutteellisena eri elämänvaiheita koskevia järjestelyitä, joiden perusteella naiset ja miehet voisivat osan elämästään vuorotella ammatillisen elämän sijasta hoitotehtävien parissa. Tällaisista järjestelyistä on hyviä esimerkkejä. Niissä eläkettä kertyy myös aikana, jolloin työmarkkinoille ei osallistuta hoitotehtävien vuoksi. Lisäeläkkeiden ja kolmannen pilarin järjestelmien yhteydessä on tarkasteltava uusia ratkaisuja.

Työmarkkinoiden muutokset

Työmarkkinat edellyttävät ihmisiltä laajempaa liikkuvuutta. Elinikäistä työpaikkaa ei ole enää olemassa. Vapaan liikkuvuuden tarjoamia mahdollisuuksia hyödynnetään enemmän. Tämä on normaalia: opiskelijan rajat ylittävä opiskelu tai työharjoittelu johtaa usein seurauksiin myöhemmin työelämässä. Tällaista liikkuvuutta on tuettava jäsenvaltiossa ja sen ulkopuolella, eikä sen vuoksi pitäisi rangaista. Esittelijä katsoo tämän vuoksi, että eläkejärjestelmät on suunniteltava niin, että työnantajan palveluksessa kertyneitä eläkeoikeuksia ei voi menettää omassa tai toisessa jäsenvaltiossa. Eläkejärjestelmillä on edistettävä liikkuvuuden lisääntymistä. Esittelijä katsoo, että on tärkeää laatia eläkkeen kertymistä ja kertyneen eläkkeen arvon säilyttämistä koskevat vähimmäisvaatimukset.

Tiedottaminen

Tiedot odotettavissa olevasta eläkkeestä ovat erittäin tärkeät. Selkeys myöhemmin saatavista tuloista lisää ennakkointia, asioiden hoitoa ja vastuuta. Oikean tiedon saatavuus ja tieto riskeistä ovat välttämättömiä tietoisien päätöksen tekemiseksi, kun esimerkiksi säästetään tulevaisuutta varten. Eläkkeen seurantajärjestelmä tarjoaa hyvän mahdollisuuden antaa kansalaisille tietoa kertyneistä eläkeoikeuksista omassa ja muissa jäsenvaltioissa. Esittelijä haluaa viitata olemassa oleviin hyviin esimerkkeihin. On tärkeää, että kaikki jäsenvaltiot tekevät asianmukaisia selvityksiä eläkkeistä. Kun nämä seurantajärjestelmät yhdistetään, asioista perillä oleva kansalainen saa kaiken materiaalin voidakseen tarvittaessa puuttua asiaan.

27.2.2013

TALOUS- JA RAHA-ASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO

työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnalle

toimintasuunnitelmasta riittäviä, turvattuja ja kestäviä eläkkeitä varten
(2012/2234(INI))

Valmistelija (*): Thomas Mann

(*): Valiokuntien yhteistyömenettely – työjärjestyksen 50 artikla

EHDOTUKSET

Talous- ja raha-asioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

Ensimmäinen pilari: Julkisten eläkkeiden järjestelmä

1. viittaa seuraavilla keskeisillä huomautuksilla aloitteisiin 1, 2 ja 10, jotka koskevat ensimmäisen pilarin eläkkeitä;
2. pitää hitaamman kasvun talousnäkymiä todennäköisinä pitkällä aikavälillä ja katsoo, että ne yhdistettynä väestörakenteeseen liittyvän paineen kasvamiseen tarkoittavat väistämättä, että tietty tulotaso eläkkeelle siirtymisen jälkeen edellyttää aiempaa suurempia maksuja työntekijöiden työelämän aikana; huomauttaa, että jäsenvaltioiden on tästä syystä vakautettava talousarvioitaan ja uudistettava talouttaan tiukoin ehdoin, jotta köyhyyden estävät eläketulot voidaan taata ensimmäisessä pilarissa;
3. pitää perustavanlaatuisena periaatteena sitä, että ensimmäisen pilarin eläkkeiden on estettävä köyhyys ja oltava kaikkien saatavilla riippumatta siitä, ovatko kyseiset henkilöt osallistuneet työmarkkinoille, ja että toimintatavan on perustuttava koko elinkaareen niin, että huomioon otetaan elinikäinen työura, myös työuran katkokset ja muutokset, jotta henkilöitä, joiden työelämä poikkeaa perinteisestä, ei rangaista ja jotta tunnustetaan sekä yhteiskuntaa että taloutta hyödyttävän vapaaehtoistyön ja muun palkattoman hoitotyön merkitys;
4. katsoo, että riittävien ja kestävien eläketulojen sääntely on yksinomaan jäsenvaltioiden vastuulla ja sitä olisi tarkasteltava osana sisämarkkinoita, sillä tämä on ratkaisevan tärkeää eläketarjonnan vakauden ja työvoiman vapaan liikkuvuuden takaamiseksi unionissa, ja että komission olisi keskityttävä eläketilannetta ja eläkeuudistustoimia EU:n alueella

koskevien tietojen keräämiseen ja levittämiseen ja kehoitettava tarvittaessa jäsenvaltioita arvioimaan huolellisesti järjestelmiään sekä sitoutumaan kokemusten ja parhaiden käytäntöjen vaihtoon; korostaa, että EU:n on parannettava eläkejärjestelmien vertailtavuutta;

5. tähdentää, että EU:n olisi edistettävä hyvien käytäntöjen vaihtamista, esimerkiksi karttumisasteen korottamista virallista eläkeikää välittömästi edeltävinä vuosina tai elinajanodotekertoimen huomioon ottamista, jotta turvataan eläkejärjestelmien kestävyys;
6. on tyytyväinen siihen, että komissio kehottaa vuoden 2013 vuotuisessa kasvuselvityksessään tehostamaan eläkejärjestelmäuudistuksia jäsenvaltioissa niin, että eläkeikä mukautetaan entistä paremmin elinajanodotteeseen, ja mahdollistamaan entistä pidemmät työelämät;
7. myöntää, että eläkerahastot ovat EU:n talouden tärkeä sijoittaja ja ne vaikuttavat siksi olennaisesti kasvuun;
8. kehottaa niitä jäsenvaltioita, jotka ovat vahvistamassa eläkejärjestelmiään, tunnustamaan ikääntyvästä väestöstä aiheutuvat haasteet;
9. on tyytyväinen kehotukseen, jonka mukaan toisen ja kolmannen pilarin eläkejärjestelmiä on edistettävä, sillä kansalaisten on itse otettava vastuu omasta taloudestaan ja tulevaisuudestaan;
10. panee merkille, että yli 17 prosenttia Euroopan unionin väestöstä on tällä hetkellä vähintään 65-vuotiaita ja että Eurostatin ennusteiden mukaan osuus kasvaa 30 prosenttiin vuoteen 2060 mennessä;
11. on tyytyväinen siihen, että jäsenvaltiot ovat sitoutuneet varmistamaan riittävät ja kestävät eläkejärjestelmät maakohtaisissa suosituksissa, jotka neuvosto antoi viime vuonna eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa;
12. kehottaa komissiota selventämään mahdollisimman varhaisessa vaiheessa kaikkien jäsenvaltioiden eläkejärjestelmiin liittyvien ehdotusten oikeusperustaa;

Aloite 1

13. kehottaa vahvistamaan EU:n sosiaalista ulottuvuutta; korostaa, että toissijaisuusperiaate pätee aloitetta 1 koskevilla aloilla; kehottaa komissiota arvioimaan jäsenvaltioiden edistymistä eläkeuudistuksissa komission maakohtaisissa suosituksissa, jotka annetaan vuoden 2013 vuotuisen kasvuselvityksen perusteella; pitää myönteisenä sen tunnustamista, että eläkejärjestelmiä on vahvistettava väestörakenteen pitkän aikavälin muutosten, markkinoiden epävakauden ja alhaisten korkotasojen takia;
14. korostaa, että Eurooppa 2020 -strategian keskeisenä eläkkeisiin liittyvänä näkökohtana entistä useammille työntekijöille etenkin raskaimmilla aloilla pitäisi antaa mahdollisuus työskennellä perinteiseen eläkeikään asti vahvistamalla julkista politiikkaa työterveyden,

työympäristön ja ammatillisen uudelleen koulutuksen aloilla;

Aloite 2

15. on tyytyväinen tukiin; korostaa etenkin, että suunnitellulla tuella voitaisiin auttaa parhaiden käytäntöjen vaihtoa jäsenvaltioiden välillä esimerkiksi työmarkkinoiden osallistumisasteen korottamiseksi varsinkin yli 55-vuotiaiden ikäryhmässä, jossa vaihtelua esiintyy eniten jäsenvaltioiden välillä;

Aloite 10

16. panee tyytyväisenä merkille kokemusten vaihdon ja parhaiden käytäntöjen määrittämisen ensimmäiseen, toiseen tai kolmanteen pilariin mahdollisesti liittyvien yksittäisten eläkelaskelmien osalta;
17. huomauttaa, että kun eläkelaskelmia koskevien järjestelmien kehittäminen on saatu päätökseen, kansalaisten saataville olisi mielellään annettava kaikki tiedot kaikista jokaisen kolmen pilarin yksittäisistä etuuksista yhdessä paikassa, kuten koordinoitussa internetportaalissa;
18. muistuttaa, että julkiset eläkejärjestelmät ovat ainoita, jotka perustuvat sukupolvien sisäiseen ja sukupolvien väliseen yhteisvastuuseen;
19. katsoo, että julkiset eläkejärjestelmät ovat järjestelmiä, joilla voidaan parhaiten taata eläkeläisten tulot;
20. pitää erittäin valitettavana sitä, että valkoisessa kirjassa ei tarkastella perustavanlaatuista huolenaihetta, joka koskee julkisten eläkejärjestelmien vahvistamista;
21. on tyytyväinen ETSK:n suositukseen vähimmäiseläkkeitä koskevien normien tai eläketulojen suojamekanismien kehittämisestä tulevassa lainsäädännössä sen varmistamiseksi, että tulot ovat köyhyysrajan yläpuolella;
22. katsoo, että finanssitransaktiovero voi olla luova vastaus eläkkeiden rahoittamiseen pitkällä aikavälillä;

Toinen pilari: Työeläkkeet

23. viittaa seuraavilla keskeisillä huomautuksilla aloitteisiin 10, 11, 12, 14 ja 17, jotka koskevat vanhuuseläkkeiden toista pilaria;
24. korostaa, että toisen pilarin eläkerahastot ovat tärkeitä pitkän aikavälin sijoittajia reaalityöeläkkeiden kehittämisessä; kehottaa komissiota arvioimaan rahoitusmarkkinatarkastuksen (esimerkiksi Euroopan markkinarakennetta koskeva direktiivi, rahoitusmarkkinadirektiivi ja vakavaraisuusdirektiivi) kerrannaisvaikutuksia toisen pilarin eläkerahastoihin ja niiden kykyyn tehdä sijoituksia reaalityöeläkkeiden ja raporttoimaan tästä komission tulevassa pitkän aikavälin investointeja koskevassa vihreässä kirjassa;
25. korostaa, että toisen pilarin järjestelmien on oltava varmoja ja avoimia, taattava sukupolvien välinen yhteisvastuullisuus ja heijastettava nykyaikaisia työmalleja; panee

merkille, että joissakin jäsenvaltioissa työnantajat tukevat jo eläkejärjestelmiään suojajärjestelmillä, erottamalla omaisuuserät toisistaan, hallinnoimalla järjestelmiä riippumattomasti ja antamalla eläkejärjestelmille ensisijaisen velkoja-aseman osakkaisiin nähden yrityksen maksukyvyttömyystilanteessa;

26. katsoo, että eurooppalaisten toisen pilarin järjestelmien vakavaraisuuden tiukka sääntely on tärkeää, jotta voidaan taata jäsenten ja edunsaajien korkeatasoinen suojele ja noudattaa G20-valtuutusta, jonka mukaan kaikkia rahoituslaitoksia on säänneltävä asianmukaisesti ja valvottava riittävästi;
27. tähdentää, että toisen pilarin täytäntöönpano ja sen eläkkeiden tarjoajat ovat hyvin erilaisia eri jäsenvaltioissa; panee merkille, että joissakin jäsenvaltioissa työhön liittyvät eläkkeet on pääasiassa sisällytetty ensimmäiseen pilariin; selventää, että jos takuutoimia koskevaa EU:n sääntelytyötä ylipäänsä tarkastellaan, sen olisi tapahduttava suhteessa etuihin, joita voidaan saavuttaa suhteessa turvallisuuteen ja elannon varmistamiseen siten, että mahdollistetaan rajat ylittävä toiminta ja kannustetaan työntekijöiden vapaata liikkuvuutta;
28. korostaa, että ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavia laitoksia koskevan direktiivin tarkistamisella olisi pyrittävä pitämään työeläkkeet riittävinä, kestävinä ja turvattuina kaikkialla Euroopassa luomalla ympäristö, jossa edistetään jäsenvaltioiden ja sisämarkkinoiden edistymistä tällä alalla, sekä tehostamalla nykyisten ja tulevien eläkeläisten suojele ja mukautumalla joustavasti nykyisten järjestelmien huomattaviin eroihin valtioiden ja alojen välillä;
29. vaatii, että EU:n lainsäädäntöaloitteissa on kunnioitettava jäsenvaltioiden tekemiä valintoja toisen pilarin eläkkeiden tarjoajien osalta;

Aloite 11

30. korostaa, että kaiken muun takuutoimia koskevan EU:n sääntelytyön on perustuttava luotettavaan vaikutustenarviointiin, johon olisi sisällyttävä se, että samankaltaisia tuotteita koskevat samat vakavaraisuusvaatimukset, riittävä sääntely ja työntekijöiden liikkuvuus unionissa, ja sen yleisenä pyrkimyksenä olisi oltava työntekijöiden hankkimien eläkeoikeuksien varmistaminen; korostaa, että kaiken muun takuutoimia koskevan EU:n sääntelytyön on perustuttava aktiiviseen vuoropuheluun työmarkkinaosapuolten ja muiden sidosryhmien kanssa sekä kansallisten erityispiirteiden aitoon ymmärtämiseen ja kunnioittamiseen; korostaa, että eläkejärjestelmät ovat vahvasti sidoksissa kunkin jäsenvaltion kulttuuriin, sosiaalisiin, poliittisiin ja taloudellisiin oloihin; korostaa, että kaikkia toisen pilarin eläkkeiden tarjoajia olisi niiden oikeusmuodosta riippumatta säänneltävä oikeasuhtaisesti ja tiukasti niin, että otetaan huomioon niiden liiketoiminnan erityispiirteet etenkin pitkällä aikavälillä;
31. vaatii, että toisen pilarin eläkkeitä ei niiden tarjoajista riippumatta saa vaarantaa EU:n säännöksillä, joissa ei oteta huomioon niiden pitkän aikavälin tavoitteita;
32. katsoo, että komission takuutoimista annetuissa ehdotuksissa on yksilöitävä ja otettava huomioon kansallisten järjestelmien eroavaisuudet, mutta sovellettava myös ”sama riski, samat säännöt” -periaatetta kussakin kansallisessa järjestelmässä ja vastaavassa pilarissa;

korostaa, että toimissa on noudatettava tarkasti oikeasuhtaisuusperiaatetta vertailemalla tavoitteita ja hyötyjä taloudellisiin, hallinnollisiin ja teknisiin kustannuksiin sekä ottamalla huomioon kustannusten ja hyötyjen asianmukainen tasapaino;

33. pitää järkevinä laadullisista takuutoimista annettuja suosituksia, jotka koskevat entistä vankempaa yritysjohtoa ja riskienhallintaa sekä entistä tehokkaampaa avoimuutta ja tiedonantovelvollisuuksia, myös kustannusten paljastamista ja investointistrategioiden avoimuutta; katsoo, että niitä olisi esitettävä kaikkien tarkistamisten yhteydessä, mutta samalla olisi noudatettava myös toissijaisuus- ja oikeasuhtaisuusperiaatteita; toteaa, että kun huomioon otetaan merkittävät eroavaisuudet jäsenvaltioiden välillä, laadullisten takuutoimien lähentäminen EU:n tasolla on lyhyellä aikavälillä helpompaa kuin määrällisten takuutoimien lähentäminen;
34. ei ole tällä hetkellä saatavilla olevien tietojen perusteella vakuuttunut siitä, että Euroopan laajuiset pääomaa tai tase-erien arvostamista koskevat vaatimukset olisivat asianmukaisia; vastustaa tästä syystä tätä ajavan eläkerahastodirektiivin (ammattillisia lisäeläkkeitä tarjoavia laitoksia koskeva direktiivi) tarkistusta; katsoo kuitenkin, että Euroopan vakuutus- ja lisäeläkevakuutusviranomaisen tällä hetkellä tekemä kvantitatiivinen vaikutustutkimus sekä kyseisen tutkimuksen perusteella mahdollisesti tehtävät seuranta-analyysit on otettava täysimääräisesti huomioon tässä poliittisessa kontekstissa; tähdentää, että jos tällaiset vaatimukset otetaan myöhemmin käyttöön, oikea tapa ei olisi Solvenssi II -vaatimusten käyttö suoraan ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoaviin laitoksiin;
35. huomauttaa, että eläkerahastodirektiiviä sovelletaan ainoastaan vapaaehtoisiiin eläkejärjestelmiin eikä se kata välineitä, jotka kuuluvat pakolliseen julkiseen eläkejärjestelmään;
36. korostaa, että vakuutus tuotteet ja ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavat laitokset eroavat toisistaan merkittävästi; huomauttaa, että määrällisten Solvenssi II -vaatimusten käyttö suoraan ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoaviin laitoksiin ei olisi asianmukaista ja voisi olla niin työntekijöiden kuin työnantajienkin etujen vastaista; vastustaa tästä syystä Solvenssi II -vaatimusten soveltamista sellaisenaan ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoaviin laitoksiin mutta on kuitenkin avoin turvallisuuteen ja kestävyyyteen pyrkiville menettelytavoille;
37. korostaa, että työmarkkinaosapuolet (eli työnantajat ja työntekijät) ovat yhdessä vastuussa työeläkejärjestelyjen sisällöstä; korostaa, että työmarkkinaosapuolten väliset sopimukset on aina tunnustettava etenkin suhteessa työeläkejärjestelmällä tavoiteltuun riskien ja etujen väliseen tasapainoon;
38. katsoo, että solvenssimallien, kuten Holistic Balance Sheet -mallin (HBS), jatkokehittäminen EU:n tasolla on järkevää vain, jos niiden soveltaminen osoittautuu perusteellisen vaikutustenarvioinnin nojalla järkeväksi käytännössä ja jos se on kustannusten ja hyötyjen kannalta tehokasta, etenkin kun huomioon otetaan ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten moninaisuus jäsenvaltioissa ja niiden välillä; korostaa, että Solvenssi II:n muunnelmien tai Holistic Balance Sheet -mallin (HBS) jatkokehittämisellä ei saa pyrkiä ottamaan käyttöön Solvenssi II:n kaltaisia sääntöjä;
39. panee merkille, että eläkesuunnitelmien rakenteessa esiintyy suurta vaihtelua ja että järjestelmät vaihtelevat etuusperusteisista järjestelmistä maksuperusteisiin järjestelmiin ja

järjestelmien yhdistelmiin; panee myös merkille, että joissakin jäsenvaltioissa on siirrytty etuusperusteisista järjestelmistä maksuperusteisiin järjestelmiin tai luotu pakolliseen rahoitukseen perustuvia pilareita; korostaa, että tämä lisää tarvetta lisätä avoimuutta ja antaa kansalaisille paremmin tietoa luvatuista etuuksista, kustannustasoista ja investointistrategioista;

40. huomauttaa, että ajatus yhtäläisten kilpailuolosuhteiden luomisesta henkivakuutusten ja toisen pilarin järjestelmien välille on asianmukainen vain tietyssä määrin, sillä vakuutustuotteet ja ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavat laitokset poikkeavat toisistaan merkittävästi ja riskiprofiilista riippuen eroja on myös rahoitusmarkkinoille integroitumisen asteessa ja tiettyjen palveluntarjoajien voittoa tavoittelevassa tai tavoittelemattomassa luonteessa; toteaa, että kun otetaan huomioon henkivakuutusten ja toisen pilarin ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten välinen kilpailu, on olennaisen tärkeää, että yhtäläisen riskin tuotteisiin sovelletaan samoja sääntöjä, jotta edunsaajia ei johdeta harhaan ja jotta niille taataan sama vakavaraisuuden suojan taso;

Aloite 12

41. katsoo, että maksukyvyttömyystapauksia varten oikeudet on johdonmukaisesti varmistettava direktiivin 2008/94/EY 8 artiklan mukaisesti jäsenvaltioissa;
42. kehottaa komissiota laatimaan kattavan selonteon kansallisista takuujärjestelmistä ja -toimista ja, jos kyseisessä arvioinnissa havaitaan merkittäviä puutteita, ehdottamaan entistä tehokkaampaa EU:n lainsäädäntöä sen varmistamiseksi, että koko EU:n alueella otetaan käyttöön täysin luotettavia mekanismeja, joilla työeläkeoikeuksia suojellaan yksinkertaisesti, kustannustehokkaasti ja oikeasuhtaisesti;
43. korostaa, että eläketurvaa maksukyvyttömyystilanteissa koskevat kysymykset liittyvät tiiviisti ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavia laitoksia koskevan direktiivin tarkistamisen keskeisiin näkökohtiin; korostaa, että komission on näitä kahta direktiiviä kehittäessään varmistettava, että niistä tehdään yhdenmukaisia ja täysin yhteensopivia;

Aloite 14

44. pitää myönteisenä työeläkejärjestelmien alaa koskevien käytännesääntöjen laatimista, jos niiden tarkoituksena on antaa yleiskuva takuujärjestelmiä ja -toimia koskevista luotettavista toimintatavoista ja suosituksista; kehottaa komissiota koordinoimaan tätä työtä asianmukaisesti asiaa koskevien tarkistamisten ja aloitteiden kanssa;
45. korostaa, että myös sukupuolinäkökulmaa on erityisesti tarkasteltava tässä yhteydessä ottaen huomioon sen ongelmallisen tosiasian, että naisilla on nykyisin miehiä rajallisemmat mahdollisuudet kerryttää riittäviä työeläkesäästöjä;
46. on tyytyväinen siihen, että komissio aikoo edistää eläketietopalvelun kehittämistä kaikissa jäsenvaltioissa; korostaa, että – ottaen huomioon nykyisen kehityssuuntauksen, jossa työntekijät vaihtavat työpaikkaansa entistä useammin – tällaisista palveluista tulee kansalaisille entistä tärkeämpiä, jotta he saavat asianmukaisen yleiskuvan kaikista etuuksista ja jotta he voivat tehdä tietoon perustuvia päätöksiä eläkkeisiin liittyvissä asioissa;

47. toteaa, että eläketietopalvelun olisi täysin kehitettynä mielellään katettava työeläkkeiden lisäksi myös kolmannen pilarin järjestelmät ja annettava yksilöityä tietoa ensimmäisen pilarin mukaisista etuuksista;

Aloite 17

48. pitää myönteisenä ensimmäisen ja toisen pilarin eläketietopalvelun perustamista jäsenvaltioissa; suhtautuu myönteisesti myös toisen pilarin rajat ylittävän eläketietopalvelun perustamista koskeviin pohdintoihin – ja komission aikomukseen käynnistää pilottihanke – jotta työntekijät voivat entistä helpommin siirtyä jäsenvaltiosta toiseen ja saada kuitenkin tarvittavat tiedot eläkeoikeuksistaan; korostaa, että kansalaiset tarvitsevat korkealaatuista tietoa kaikista eläkejärjestelmistä (ensimmäinen, toinen ja kolmas pilari), jotta he voivat suunnitella eläkesäästöjään ja harkita lisäeläkkeiden ottamista; kehottaa komissiota edistämään nykyisin olemassa olevien parhaiden käytäntöjen vaihtoa jäsenvaltioissa ja edistämään rajat ylittävän eläketietopalvelun kehittämistä;
49. toteaa, että OECD:n mukaan jäsenvaltioiden välinen liikkuvuus on puutteellista ja vain kolme prosenttia EU:n työikäisistä kansalaisista asuu jossain muussa EU:n jäsenvaltiossa; katsoo kuitenkin, että eläkeoikeuksien siirtoon liittyvä puutteellinen oikeusvarmuus on yksi työvoiman liikkuvuuden esteistä Euroopassa;
50. toteaa, että rajat ylittävä liikkuvuus on paitsi EU:n kansalaisten perusoikeus, myös tekijä, joka vaikuttaa ratkaisevasti sisämarkkinoiden ja EU:n talouden mahdollisimman tehokkaaseen toimintaan; painottaa, että tällaisen liikkuvuuden nykyisten esteiden poistamisen on oltava eläkkeiden alalla toteutettavien EU:n toimien keskeisenä tavoitteena;
51. korostaa, että eläkepohjaa on laajennettava avaamalla järjestelmiä;
52. on tyytyväinen siihen, että komissio aikoo edistää tehokasta rajat ylittävää eläketietopalvelua; korostaa, että olisi edistettävä ensisijaisesti sellaisen rajat ylittävän eläketietopalvelun kehittämistä, jonka avulla eri jäsenvaltioissa uriansa aikana työskentelevät kansalaiset voisivat helpommin selvittää ja hakea kertyneitä eläkkeitään; korostaa, että rajat ylittävä eläketietopalvelu olisi pantava täytäntöön erityisen tehokkaasti, oikeudellisilta ja hallinnollisilta rakenteiltaan kevyenä ja hyvin kustannustehokkaasti;

Kolmas pilari: Yksityiset eläkesäästöt

53. viittaa seuraavilla keskeisillä huomautuksilla aloitteisiin 9, 10, 13, 18, 19 ja 20, jotka koskevat kolmatta pilaria;
54. toteaa, että kolmannen pilarin merkitys, yleisyys ja toteutus eroavat huomattavasti eri jäsenvaltioissa;
55. painottaa, että jäsenvaltioiden tärkeimpänä tavoitteena olisi oltava riittävän eläkkeen säilyttäminen ensimmäisessä pilarissa, joka perustuu yhteisvastuullisuuden ja kaikkien riittävän suojelun periaatteisiin; painottaa, että kolmas pilari voi auttaa väestörakenteeseen liittyvän paineen vähentämisessä; ei hyväksy ensimmäisen pilarin kannalta vahingollisten

toimenpiteiden toteuttamista toisen tai kolmannen pilarin hyväksi;

56. pitää valitettavana, että erityisesti kolmannen pilarin järjestelmät ovat useimmiten kalliimpia, riskialttiimpia ja epäselvempiä kuin ensimmäisen pilarin järjestelmät; vaatii kolmanteen pilariin enemmän vakautta, luotettavuutta ja kestävyyttä;
57. huomauttaa, että joissain jäsenvaltioissa mahdollisuus kolmannen pilarin eläkkeeseen on vain kansalaisilla, joilla on riittävästi tuloja maksaa eläkemaksuja; vaatii siksi, että matala- ja keskituloisten kansalaisten hyväksymistä ja pääsyä kolmanteen pilariin parannetaan;
58. painottaa, että komissio ei tehnyt vihreässä kirjassa selväksi, mikä on kolmannen pilarin sääntelysuunnitelmien oikeusperusta; näkee tässä merkittävän puutteen;

Aloite 9

59. toteaa, että aloitteen 9 suhteen on ehdottomasti noudatettava toissijaisuusperiaatetta;
60. katsoo, että tietyissä tapauksissa yksityiset eläkesäästöt voivat olla tarpeen riittävän eläkkeen kerryttämiseksi; kehottaa komissiota tekemään yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa parhaisiin käytäntöihin perustuvan toimintatavan perusteella ja arvioimaan ja optimoimaan yksityisten eläkesäästöjen kannusteita etenkin sellaisten henkilöiden osalta, jotka eivät muutoin voisi kerryttää riittävää eläkettä;
61. pitää järkevänä hyvien toimintatapojen arviointia ja kannustimien optimointia koskevia ehdotuksia;
62. painottaa, että kolmannen pilarin järjestelmien tukemisen ei pitäisi olla julkisen politiikan keskeisenä painopistealana, vaan siinä olisi keskityttävä varmistamaan, että kaikkia suojellaan riittävästi toimivalla ja kestävällä ensimmäisellä pilarilla;
63. kehottaa komissiota tutkimaan kolmannen pilarin pääomarahoitteisten järjestelmien kriisialttiutta ja antamaan suosituksia riskien alentamisesta;
64. ehdottaa, että tutkitaan mahdollisuutta rajoittaa lainsäädännöllä kansallisella tasolla sopimuksen tekemisestä, hallinnoinnista, tarjoajanvaihdosta ja sopimustyyppien vaihdosta koituvia kustannuksia ja annetaan asiasta suosituksia;
65. katsoo, että kolmannen pilarin laatua, asiakastiedotusta ja asiakkaiden suojelua koskevat käytännesäännöt voisivat lisätä kolmannen pilarin eläkesuunnitelmien houkuttelevuutta; kehottaa komissiota edistämään nykyisten parhaiden käytäntöjen vaihtoa jäsenvaltioissa;

Aloite 13

66. kannattaa kolmannen pilarin laatua, asiakastiedotusta ja asiakkaiden suojelua koskevien vapaaehtoisten käytännesääntöjen – ja kenties myös tuotteiden sertifiointijärjestelmien – kehittämistä ja laatimista EU:n tasolla; suosittelee, että mikäli vapaaehtoiset käytännesäännöt eivät osoittaudu onnistuneiksi, jäsenvaltiot ottavat vastuulleen sääntelyn näillä aloilla;
67. kehottaa komissiota tarkastelemaan tapoja, joilla rahoitusala koskevaa EU:n

lainsäädäntöä voitaisiin hyödyntää paremmin sen varmistamiseksi, että kuluttajille annetaan täsmällistä ja puolueetonta rahoitusneuvontaa eläkkeiden ja eläkkeisiin liittyvien tuotteiden osalta;

Aloite 18

68. kehottaa komissiota ja asianomaisia jäsenvaltioita löytämään yhteisymmärryksen erityisesti siitä, miten kaksinkertainen verotus ja kaksinkertainen verovapaus voidaan välttää rajat ylittävien eläkkeiden alalla;
69. katsoo myös, että syrjivät verot ovat merkittävä este rajat ylittävälle liikkuvuudelle; toivoo niiden nopeaa poistamista; panee kuitenkin merkille EU:n rajallisen toimivallan jäsenvaltioiden veropolitiikan alalla;

Aloite 19

70. katsoo, että sopimuslainsäädäntöön liittyviä esteitä on tutkittava;
71. kehottaa komissiota sitouttamaan työmarkkinaosapuolet asianmukaisesti olemassa oleviin rakenteisiin;

Aloite 20

72. painottaa, että ensimmäisen pilarin kestävämmät järjestelmät ovat suuri riski kansallisille talouksille;
73. tähdentää, että on tärkeää kehittää yhdenmukainen menetelmä, jolla lasketaan julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyys sekä se, kuinka suuri osuus kestävyyydestä johtuu eläkkeisiin liittyvistä velvoitteista;
74. kehottaa jäsenvaltioita muun muassa vuonna 2012 tehdyn eläkkeiden riittävyyttä koskevan raportin perusteella tehostamaan toimiaan vanhuusiän köyhyyden estämiseksi; huomauttaa, että jos eläkejärjestelmien vahvistamiseksi ei tältä osin toteuteta rohkeita toimia, köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä koskevaa Eurooppa 2020 -strategian tavoitetta ei todennäköisesti saavuteta.
75. korostaa, että entistä kestävämpien ja riittävien eläkejärjestelmien kehittämisessä tärkeintä on keskittyä naisten ja miesten välisen eriarvoisuuden poistamiseen; painottaa, että kaikissa jäsenvaltioissa on tältä osin toteutettava entistä tehokkaampia toimenpiteitä, esimerkiksi kuin kyseessä on yhdenvertaisen palkan edistäminen, sukupuoleen perustuvan syrjinnän torjuminen, eläkeoikeuksien myöntäminen lasten ja vanhusten hoitamisesta, ei-toivotun osa-aikatyön yleisyyden vähentäminen sekä työ- ja eläke-ehtojen kehittäminen epävarmoissa työsuhteissa.

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	26.2.2013
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 44 -: 1 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Burkhard Balz, Elena Băsescu, Jean-Paul Bisset, Sharon Bowles, Udo Bullmann, Nikolaos Chountis, George Sabin Cutaş, Leonardo Domenici, Derk Jan Eppink, Diogo Feio, Markus Ferber, Elisa Ferreira, Ildikó Gáll-Pelcz, Jean-Paul Gauzès, Sven Giegold, Sylvie Goulard, Liem Hoang Ngoc, Gunnar Hökmark, Syed Kamall, Othmar Karas, Wolf Klinz, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Philippe Lamberts, Werner Langen, Astrid Lulling, Hans-Peter Martin, Arlene McCarthy, Sławomir Nitras, Ivari Padar, Alfredo Pallone, Antolín Sánchez Presedo, Olle Schmidt, Peter Simon, Theodor Dumitru Stolojan, Ivo Strejček, Sampo Terho, Marianne Thyssen, Corien Wortmann-Kool, Pablo Zalba Bidegain
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Pervenche Berès, Sari Essayah, Sophia in 't Veld, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Nils Torvalds, Roberts Zile
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (187 art. 2 kohta)	Alejandro Cercas

2.10.2012

SISÄMARKKINA- JA KULUTTAJANSUOJAVALIOKUNNAN LAUSUNTO

työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnalle

Titretoimintasuunnitelmasta riittäviä, turvattuja ja kestäviä eläkkeitä varten

Valmistelija: Sergio Gaetano Cofferati

EHDOTUKSET

Sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunta pyytää asiasta vastaavaa työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. toteaa, että talous- ja rahoituskriisi on korostanut monien sosiaaliturvajärjestelmien kestävyysongelmia ja Euroopassa meneillään olevia muutoksia, kuten väestön ikääntymistä, perherakenteiden muuttumista ja epätyypillisten työsuhteiden lisääntymistä, ja katsoo, että eläke-etuuksien riittävyys ja varmuus ovat avaintekijöitä sosiaalisen yhteenkuuluvuuden kannalta ja ne voidaan taata muun muassa määrittelemällä eläkkeiden vähimmäistaso; huomauttaa, että eläkeuudistuksia ei voida erottaa muista sosiaaliturvajärjestelmien uudistuksista;
2. toteaa, että eläkejärjestelmien perustavoitteena on varmistaa riittävät eläketulot ja mahdollistaa ikääntyneille ihmisarvoinen ja taloudellisesti riippumaton elämä;
3. toteaa, että eliniänodotteen pidentyminen on myönteistä, sillä se on eurooppalaisten terveydenhoitojärjestelmien ja elämän laadun paranemisen välitön seuraus; painottaa, että eläkeläiset toimivat yhteiskunnassa aktiivisesti ja tuovat siihen oman panoksensa;
4. pitää huolestuttavana köyhyysrajan alapuolella elävien vanhusten, erityisesti naisten, kasvavaa määrää ja katsoo, että eläkejärjestelmien on taattava kohtuullinen ja ihmisarvoinen elintaso kaikille;
5. korostaa, että pk-yritykset voivat EU:n tärkeimpinä työnantajina ja kasvutekijöinä tukea merkittävästi jäsenvaltioiden eläkejärjestelmien kestävyyttä ja riittävyttä;

6. katsoo, että jäsenvaltioiden olisi arvioitava, olisiko eläkeiän mukauttaminen odotettavissa olevaan elinikään toteutettava vapaaehtoisuuden perusteella tai työelämän joustoilla sekä toimilla, joilla kannustetaan jatkamaan pidempään työelämässä, kuten mahdollisuudella saada osa-aikaeläke-etuuksia työssä jatkamisen rinnalla; korostaa, että tarvitaan työntekijöiden, työnantajien ja julkisen sektorin välistä vastuunjakoa, jotta työuria voidaan pidentää Euroopan unionissa, ja että näiden uudistusten olisi oltava sosiaalisesti oikeudenmukaisia, niiden vaikutuksia muita heikommassa asemiin oleviin ryhmiin olisi huolellisesti arvioitava ja ne olisi toteuttava niin, että ne vahvistavat yhteisvastuun mekanismeja;
7. rohkaisee jäsenvaltioita tarkastelemaan niitä painavia sosioekonomisia perusteita, joiden mukaan olisi luovuttava politiikoista, jotka estävät ikääntyviä työntekijöitä pysymästä aktiivisina työmarkkinoilla pidempään;
8. on komission kanssa samaa mieltä siitä, että jos mahdollisuus varhaiseläkkeeseen poistetaan, on taattava, että asianomaiset henkilöt voivat jatkaa työelämässä, tai jos tämä ei ole mahdollista, saada taatun vähimmäistulon sen lisäksi, että varmistetaan sosiaaliturvamaksujen maksamisen jatkuminen;
9. katsoo, että kaikissa mahdollisissa työuran pidentämisissä tai eläkeiän nostamisissa on otettava huomioon niiden henkilöiden erityisolosuhteet, jotka ovat tehneet erittäin raskasta työtä tai aloittaneet työnteon hyvin varhaisessa iässä;
10. katsoo, että erojen poistaminen naisten ja miesten eläkeikien välillä olisi toteutettava yhdessä tehokkaiden samapalkkaisuutta ja työ- ja perhe-elämän yhteensovittamista koskevien toimintalinjojen kanssa ja että naisten tekemälle hoivatyölle sekä omaishoitajan asemalle olisi annettava asiaankuuluva arvo; pyytää komissiota kartoittamaan eläkejärjestelmät, joissa otetaan parhaiten huomioon eläkkeiden sukupuolisdonnaisuus ja puututaan miesten ja naisten eläke-eroihin;
11. toteaa, että epätyypillisten sopimusten lisääntyminen ja sen myötä rikkonaisten ja epävarmojen työsuhteiden lisääntyminen voi johtaa siihen, että asianomaisilla työntekijöillä on aukkoja sosiaaliturvamaksurekistereissään ja että sillä voi olla huomattava vaikutus heidän oikeuksiinsa saada etuuksia ja se voi kyseenalaistaa etuuksien saamisen;
12. katsoo, että tarvitaan päättäväisempiä toimia maksujen kiertämisen estämiseksi ja siitä rankaisemiseksi, koska se uhkaa kyseenalaistaa eläkejärjestelmien riittävyyden ja kestävyys ja luo syrjintää työntekijöiden ja yritysten välillä lisäämällä epäreilua kilpailua;
13. painottaa, että on tarpeen suojella eläkesäästäjiä eläkerahastojen vararikoilta;
14. katsoo, että väestörakenteen muutoksesta ja lisääntyvästä julkisten varojen riittämättömyydestä johtuen eläkejärjestelmien riittävyys olisi varmistettava vahvistamalla julkista järjestelmää, parantamalla ja laajentamalla ammatillisia lisäeläkejärjestelmiä sekä lisäksi kannustamalla yksityisten lisäeläkejärjestelmien käyttöön, jotta varmistetaan saatavuus, siirrettävyys ja varmuus;

15. katsoo, että tarvitaan vahvoja kannustimia, joilla voidaan edistää eläkerahastojen pitkän aikavälin investointeja kestäviin, vähähiilisiin ja sosiaalisesti osallistaviin toimintoihin ja joilla voidaan välttää lyhyen aikavälin investointeja ja korkeariskisiä investointeja;
16. painottaa, että jäsenvaltioiden kansallisten eläkejärjestelmien on oltava kestäviä Euroopan unionin rahoitusvakauden säilyttämisen vuoksi ja että euroalueen jäsenvaltiot on linkitettävä toisiinsa niin, että niiden eläkevastuilla voi olla rajatylittävä vaikutus;
17. katsoo, että työvoiman liikkuvuus sisämarkkinoilla on ratkaisevan tärkeää kasvulle; muistuttaa, että eläkeoikeuksien siirrettävyys EU:n jäsenvaltiosta toiseen on tärkeää, koska sen puuttuminen estää edelleen huomattavan usein kansalaisia harjoittamasta oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen; pitää välttämättömänä tiedottaa paremmin eläkeoikeuksien siirrettävyydestä ja luoda edellytykset kaikkien eläkeoikeuksien, myös lisäeläkeoikeuksien, siirrettävyyden turvaamiselle ja saavuttamiselle; katsoo, että tästä syystä on välttämätöntä tutkia kaikkia mahdollisia keinoja, eritoten jatkaa eläkeoikeuksien täyden siirrettävyyden varmistamiseen tähtäävää direktiiviä koskevaa työtä; painottaa vielä, että olisi taattava työeläkerahastoon maksettujen maksujen siirrettävyys myös sellaiselta ajanjaksolta, joka ei ole riittävä eläkeoikeuksien syntymiseen erityisiin työeläkerahastoihin liittyvien sopimusehtojen mukaisesti;
18. pitää siksi toivottavana, että komissio selvittäisi mahdollisimman pian, kuinka eläkkeiden siirtoon liittyvät verotukselliset ja vakuutusmatemaattiset ongelmat voidaan ratkaista ja kuinka voidaan luoda järjestelmä, joka mahdollistaa EU:n jäsenvaltioissa kertyneitä eläkeoikeuksia koskevan suoran tiedonsaannin;
19. katsoo, että olisi tarpeen tarkistaa ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta annettua direktiiviä, jotta varmistetaan, että jäsenvaltiot ovat todellakin panneet täytäntöön direktiivin vaatimukset; katsoo, että tällä tarkistamisella olisi pyrittävä edistämään työeläkerahastojen rajatylittävää toimintaa sisämarkkinoilla, varmistamaan riittävä rahoitusvalvonta, nostamaan turvan, avoimuuden ja edunsaajille annettavan tiedon tasoa sekä ajantasaistamaan pääoma- ja vakavaraisuusvaatimuksia; katsoo myös, että tarkistuksessa olisi otettava huomioon huomattavat erot eläkerahastojen ja vakuutusrahastojen välillä sekä yhtiöiden mahdollinen vastuuvollisuus ja olemassa olevat suojamekanismit; katsoo, että kaikkien työeläkejärjestelmiä koskevien ehdotusten vaikutukset on arvioitava täydellisesti erityisesti niistä mahdollisesti aiheutuvien lisäkustannusten ja eläketarjonnan riittävyydelle aiheutuvan haitan arvioimiseksi;
20. katsoo, että yksityiset eläkejärjestelmät eivät vielä ole riittävän avoimia; pitää olennaisen tärkeänä varmistaa, että työntekijät saavat luotettavaa ja kattavaa tietoa eläkeoikeuksistaan – erityisesti odotettavista olevista eduista, mahdollisista riskeistä ja kaikista tosiasiallisista kuluista – ja varsinkin rajatylittävään toimintaan ja liikkuvuuteen liittyvistä oikeuksista (toinen ja kolmas pilari mukaan luettuina); kehottaa komissiota tarkastelemaan edelleen tätä kysymystä ja laatimaan tarvittaessa tiukempia sääntöjä tällä alalla;
21. katsoo, että yksilöllisten lisäeläkejärjestelmien, joiden avulla varmistetaan asianmukaisten etuuksien saaminen, täytyy tarjota taattu ja varma tuotto, josta on annettava edunsaajille riittävää ja selkeää tietoa; katsoo, että tästä syystä rahastojen on täytettävä ankarat vakavaraisuus- ja pääomavaatimukset ja niiden edellytetään tekevän pääasiassa pitkän aikavälin ja alhaisen riskin investointeja;

22. katsoo, että vakavaraisuusvalvonta olisi yhdenmukaistettava Euroopan unionissa, jotta voidaan torjua kilpailu mahdollisimman alhaisesta sääntelytasosta eli siitä, mikä jäsenvaltio tarjoaa lievimmät vakavaraisuusvaatimukset;
23. kehottaa jäsenvaltioita soveltamaan parhaiden käytäntöjen lähestymistapaa eläkkeisiin Euroopan unionissa.

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	10.7.2012
Lopullisen äänestyksen tulos	+ : 28 - : 1 0 : 4
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Pablo Arias Echeverría, Adam Bielan, Cristian Silviu Buşoi, Sergio Gaetano Cofferati, Birgit Collin-Langen, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, António Fernando Correia de Campos, Cornelis de Jong, Jürgen Creutzmann, Vicente Miguel Garcés Ramón, Evelyne Gebhardt, Louis Grech, Philippe Juvin, Sandra Kalniete, Edvard Kožušník, Toine Manders, Hans-Peter Mayer, Sirpa Pietikäinen, Phil Prendergast, Mitro Repo, Robert Rochefort, Heide Rühle, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Catherine Stihler, Emilie Turunen, Barbara Weiler
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Raffaele Baldassarre, María Irigoyen Pérez, Emma McClarkin, Sabine Verheyen, Anja Weisgerber

20.2.2013

NAISTEN OIKEUKSIEN JA SUKUPUOLTEN TASA-ARVON VALIOKUNNAN LAUSUNTO

työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnalle

toimintasuunnitelmasta riittäviä, turvattuja ja kestäviä eläkkeitä varten
(2012/2234(INI))

Valmistelija: Regina Bastos

PA_NonLeg

EHDOTUKSET

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta pyytää asiasta vastaavaa työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- A. katsoo, että on arvioitava väestön ikääntymisen vaikutuksia julkisen talouden kestävyYTEEN; katsoo, että tuleville sukupolville kuuluu oikeus hyötyä asianmukaisista eläkejärjestelmistä;
- B. ottaa huomioon, että eläkerahastot sijoittavat huomattavia varoja EU:n talouskasvuun ja edistävät merkittävästi Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamista, joita ovat 20–64-vuotiaiden miesten ja naisten 75 prosentin työllisyysaste sekä sosiaalista osallisuutta edistävät yhteiskunnat;
- C. ottaa huomioon, että nykyisessä eurooppalaisessa keskustelussa eläkejärjestelmät nähdään yksinomaan julkisen talouden rasitteena sen sijaan, että ne nähtäisiin merkittävänä välineenä, jolla voidaan torjua vanhuusiän köyhyyttä ja mahdollistaa tuloerojen tasaaminen yksilön elämänvaiheiden välillä ja koko yhteiskunnassa;
- D. ottaa huomioon, että eläkkeet ovat ikääntyneiden eurooppalaisten pääasiallinen tulonlähde ja että niiden tarkoituksena on taata eläkeläisille kohtuullinen elintaso ja taloudellisesti riippumaton elämä; toteaa kuitenkin, että unionissa 22 prosenttia yli 75-vuotiaista naisista elää köyhyysrajan alapuolella, mikä sisältää sosiaalisen syrjäytymisen riskin, ja että naiset ovat enemmistönä yli 75-vuotiaiden keskuudessa;
- E. ottaa huomioon, että naiset keskeyttävät uransa ja tekevät osa-aikatyötä miehiä useammin hoitaakseen lapsia ja ikääntyneitä sekä huolenpidon tarpeessa olevia sairaita

perheenjäseniä, mistä syystä naiset saattavat valita osa-aikaisen tai heikommin palkatun työsuhteen useammin kuin miehet, ja että näitä keskeytysjaksoja ei oteta huomioon tai ne otetaan vain osittain huomioon eläkkeitä laskettaessa, minkä vuoksi naisten eläke on usein pienempi kuin miesten ja heillä on suurempi köyhyysriski;

- F. ottaa huomioon, että naisten määrä on miehiin nähden suhteettoman suuri osa-aikaisilla ja joustavilla työmarkkinoilla;
- G. ottaa huomioon, että naisten osuus ilmoittamattomasta, pääosin kotitalous- ja hoitotyötä tekevästä työvoimasta on suuri;
- H. ottaa huomioon, että naiset ovat yliedustettuina töissä, joissa pätevyysvaatimukset, palkka ja arvostus ovat alhaisimmat, ja että näin ollen naisten työpaikat ovat epävarmempia ja matalapalkkaisempia kuin miesten työpaikat;
- I. ottaa huomioon, että naiset kohtaavat suurempia ongelmia työn ja perhe-elämän yhteensovittamisessa, koska perhe-elämään liittyviä velvollisuuksia ei aina jaeta oikeudenmukaisesti ja koska naiset ovat pääasiallisesti vastuussa lastenhoidosta ja muiden hoivaa tarvitsevien perheenjäsenten hoidosta;
- J. katsoo, että naisten ja miesten välisillä eroilla työllisyydessä, palkoissa, sosiaaliturvamaksuissa, uran keskeytymisissä, ilmoittamattomassa työssä, työn epävarmuudessa ja perhesyistä tehtävässä osa-aikatyössä on vakavia seurauksia naisten saamien eläkkeiden määrään;
- K. ottaa huomioon, että Euroopan talous- ja rahoituskriisin kielteiset vaikutukset palkkatasoon ja työttömyyteen lisäävät vanhuusiän köyhyyden riskiä;
- L. ottaa huomioon, että ”Women living alone update” -tutkimuksessa, joka on tehty parlamentin naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan aloitteesta, osoitetaan, että jotkin nykyiset eläkejärjestelmät voivat lisätä sukupuolten eriarvoisuutta erityisesti yksin asuvien naisten kohdalla;
- M. ottaa huomioon, että OECD:n sosiaali- työllisyys- ja maahanmuuttoasioista koskevassa valmisteluasiakirjassa No. 116 ”Cooking, Caring and Volunteering: Unpaid Work Around the World” (Veerle Miranda) kiinnitetään huomiota palkattoman työn merkitykseen, koska palkatonta työtä ei ole tunnustettu kansallisissa eläkejärjestelmissä;
- N. ottaa huomioon, että EU:ssa 55–64 -vuotiaiden työllisyysaste on vain 47,4 prosenttia ja naisten keskuudessa vain 40,2 prosenttia; ottaa huomioon, että joissakin EU:n jäsenvaltioissa 55-vuotiaiden ja sitä vanhempien osuus avoimiin työpaikkoihin otetuista on vain kaksi prosenttia; ottaa huomioon, että näin alhainen työllisyysaste aiheuttaa sukupolven sisäisen eläke-eron miesten ja naisten välillä sekä sukupolvien välisen eläke-eron, joka aiheuttaa merkittäviä sukupolvien välisiä varallisuuseroja;
- O. ottaa huomioon, että eläkeuudistusten arvioidut vaikutukset perustetaan yleensä malliin, jossa oletuksena on miespuolisuus, kokoaikatyö, täysi työura ja keskimääräiset tulot toteaa, että vakuutusmatemaattiset sukupuolittain laaditut elinaikataulukot vaikuttavat kielteisesti naisten eläkelaskelmiin ja korvausasteeseen;

- P. toteaa, että naiset ja erityisesti yli 50-vuotiaat naiset työskentelevät usein huomattavasti alhaisemmissa palkkatasoissa ja vähemmän joustavilla työmarkkinoilla, minkä vuoksi heidän on paljon vaikeampaa sijoittaa varoja eläkejärjestelyihin;
1. korostaa, että useissa jäsenvaltioissa on uudistettava eläkejärjestelmiä, jotta voidaan mukautua väestökehitykseen ja muutoksiin työmarkkinoilla; korostaa, että uudistusten on oltava sosiaalisesti oikeudenmukaisia ja niillä on vahvistettava solidaarisuusmekanismeja ja sukupuolten tasa-arvoa; korostaa, että uudistukset olisi toteutettava yhteistyössä työmarkkinaosapuolten ja asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa ja uudistuksista on tiedotettava asianmukaisesti kansalaisille;
 2. huomauttaa, että jäsenvaltioiden olisi tuettava tutkimusta, jossa tarkastellaan eläkkeiden erilaisten indeksointimallien vaikutusta vanhuusiän köyhyyden riskiin siten, että sukupuolinäkökohdat otetaan huomioon; kehottaa jäsenvaltioita ottamaan huomioon tarpeiden muuttumisen ikääntymisen myötä, kuten pitkäaikaishoidon tarpeen, jotta voidaan varmistaa, että ikääntyvät henkilöt ja erityisesti ikääntyvät naiset voivat nauttia riittävää eläkettä ja elää ihmisarvoista elämää;
 3. korostaa, että eläkepolitiikka on sosiaalipolitiikan olennainen osatekijä ja että eläkkeet ovat sekä sukupolvien välisen välittömän taloudellisen solidaarisuuden välineitä että investointeja tulevaisuuteen;
 4. huomauttaa, että eläkejärjestelmien määrittely kuuluu jäsenvaltioiden toimivaltaan, ja korostaa EU:n tasolla toteutetun kokonaisvaltaisen ja koordinoitun lähestymistavan etuja;
 5. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että naisten ja miesten välisen tasa-arvon periaatetta noudatetaan johdonmukaisesti eläkevakuutusjärjestelmissä, ja varmistamaan, etteivät erityisesti ammatilliset lisäeläkejärjestelmät ole naisia syrjiviä ja etteivät ne vahvista nykyisiä asetelmia, joissa naiset jo ovat epäsuotuisessa asemassa etuuksien ja maksujen suhteen;
 6. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita laatimaan kattavia vaikutustenarviointeja kaikista sosiaaliturvaan ja erityisesti eläkejärjestelmiin tehtävistä uudistuksista, joilla voi olla kielteisiä vaikutuksia naisten työllisyyteen ja eläkeoikeuksiin, kuten lasten päivähoidon ja vanhusten hoidon supistuksista, eläkepolitiikasta jne.;
 7. muistuttaa, että jäsenvaltioiden on ryhdyttävä toimiin poistaakseen erot naisille ja miehille samasta työstä maksetuissa palkoissa ja epäsuhtaan vastuullisissa tehtävissä toimivien miesten ja naisten määrässä sekä työmarkkinoilla vallitsevan sukupuolten epätasa-arvon, joka vaikuttaa myös eläkkeisiin ja aiheuttaa huomattavan eron naisille maksettavien eläkkeiden ja miehille maksettavien paljon suurempien eläkkeiden välillä; kehottaa komissiota esittämään ehdotuksen nykyisen lainsäädännön tarkistamiseksi; toteaa, että viime vuosien lukemattomista kampanjoista, tavoitteista ja toimista huolimatta miesten ja naisten palkkaerot ovat edelleen itsepintaisen suuret;
 8. korostaa, että on ryhdyttävä kiireellisiin toimiin, joilla torjutaan sukupuolten palkkaeroja yksityisellä sektorilla, jossa ne ovat erityisen suuria useimmissa jäsenvaltioissa;
 9. kehottaa jäsenvaltioita edistämään eläkeikäjoustoja, ottamaan huomioon

sukupuolinäkökohdat ja turvaamaan vähimmäiseläkkeet;

10. huomauttaa, että jos jäsenvaltioiden eläkejärjestelmissä ei oteta huomioon yksin asuvien naisten erityisolosuhteita eikä sukupuolinäkökulmaa yleisesti, naiset ovat epäsuoran syrjinnän kohteina ja paljon alttiimpia köyhyydelle;
11. korostaa, että vaikka joustavat työajat ja osa-aikaiset työpaikat helpottavat työn ja yksityiselämän yhteensovittamista erityisesti naisille, ne sisältävät myös matalamman palkan ja siksi matalamman eläkkeen; korostaa, että ylivoimaisesti suurin osa matalista palkoista ja käytännössä lähes kaikki erittäin matalat palkat liittyvät osa-aikatyöhön ja että 80 prosenttia köyhistä palkansaajista on naisia;
12. korostaa, että yhtä pätevien ja samaa työtä tekevien miesten ja naisten palkkaeroja on vähennettävä, koska palkkaerojen takia naisten tulot jäävät yhä enemmän jälkeen miesten tuloista ja eläkkeelle tai leskeksi jäämisen jälkeen köyhyudessa elävien naisten suuri määrä kasvaa entisestään;
13. tiedostaa, että naisten ja miesten eläkeikää on mukautettava elinajanodotteen nousun huomioon ottamiseksi, ja katsoo, että samalla on parannettava mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja työ-, perhe- ja yksityiselämän yhteensovittamiseen sekä edistettävä myös aktiivisena ikääntymistä;
14. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita hyväksymään elinkaariajattelun mukaisen eläkemallin, jossa otetaan huomioon työelämään osallistumisen kokonaispituus, työuran keskeytyminen ja muutokset mukaan lukien, ja ilmennetään palkattoman hoivatyön ja nykyajan työmallien sosiaalisia ja taloudellisia hyötyjä;
15. painottaa, kuinka tärkeää on yhtenäistää naisten ja miesten eläkeikä ja parantaa ikääntyneiden naisten ja miesten työllistettävyyttä, jotta he voivat pysyä työmarkkinoilla, mikä voi huomattavasti edistää ikääntyneiden työntekijöiden työvoimaosuuden nousua;
16. korostaa, että naisten keskimäärin pitkät osa-aikatyöttömyysjaksot, alhaisemmat palkat ja lyhemmät keskimääräiset työajat vaikuttavat merkittävästi naisten ansioihin, sosiaaliturvaetuuksiin ja pitkällä aikavälillä ennen kaikkea eläkkeisiin;
17. korostaa, että naisten pidempää eliniänodotetta ei saa käyttää syrjintäperusteena eläkelaskelmissa;
18. on tyytyväinen komission aloitteeseen, jolla pyritään kannustamaan lisäeläkesäästämisen kehittämistä eläkeläisten tulojen kasvattamiseksi;
19. korostaa, että ensimmäisen pilarin eläkkeiden olisi myös jatkossa toimittava tärkeimpinä vanhuuseläkkeinä ja että komission olisi ryhdyttävä toimiin, joilla parannetaan toisen ja kolmannen pilarin käytettävyyttä ja avoimuutta naisten keskuudessa, koska naisilla on tällä hetkellä vähemmän mahdollisuuksia kerryttää täydentäviä eläkesäästöjä kuin miehillä;
20. kehottaa jäsenvaltioita noudattamaan äitiyslomaa koskevaa lainsäädäntöä ja valvomaan sen täytäntöönpanoa, jotta naiset eivät ole eläkekertymän osalta epäedullisemmassa

asemassa siitä syystä, että he ovat olleet äitiyslomalla työuransa aikana;

21. korostaa, että jäsenvaltioita on kehotettava antamaan kansalaisille enemmän tietoja, joiden perusteella he voivat tehdä eläkesuunnittelua koskevat päätöksensä tietoisina kaikista siihen liittyvistä näkökohdista;
22. kehottaa jäsenvaltioita ottamaan huomioon jaksot, jotka naiset tai miehet ovat joutuneet käyttämään lasten tai muiden hoivaa tarvitsevien perheenjäsenten hoitoon sekä kotityöhön, tosiasiallisina vakuutusjaksoina, jotka kartuttavat heidän eläkeoikeuksiaan ja otetaan huomioon niiden laskennassa;
23. katsoo, että eläkeoikeudet on yksilöllistettävä sukupuolten tasa-arvon periaatteen mukaisesti ja että on varmistettava myös niiden monien ikääntyneiden naisten eläketurva, jotka nykyään ovat leskeneläkkeen ja muiden johdettujen oikeuksien varassa;
24. korostaa, että sosiaalipolitiikka ja lasten päivähoidosta sekä vanhusten ja muiden huolenpitoa tarvitsevien henkilöiden hoidosta vastaavat sosiaalipalvelut ovat olennaisen tärkeitä, jotta voidaan varmistaa, että naisilla ja miehillä on yhtäläiset oikeudet perhe-elämään ja yksityiselämään sovitettuun palkkatyöhön, jonka myötä naiset ja miehet voivat ansaita eläkeoikeudet, jotka varmistavat kohtuullisen vanhuuseläkkeen;
25. korostaa, että jäsenvaltioita on kehotettava tunnustamaan sosiaaliturvajärjestelmissään eläkeiän saavuttamisen yhteydessä ajan, jonka naiset ovat hyvin usein käyttäneet huolenpitoa tarvitsevien henkilöiden hoitamiseen;
26. kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota ehdottamaan uusia ratkaisuja, joilla varmistetaan, että laillisesti tehdystä epävirallisesta työstä maksetaan paremmin ja että se otetaan huomioon eläkeoikeuksia määritettäessä;
27. on tyytyväinen valkoisessa kirjassa esitettyyn pyyntöön kehittää huolenpitoa tarvitsevien henkilöiden hoidosta saatavia hyvityksiä, toisin sanoen toimia, joilla varmistetaan, että sekä naisten että miesten eläkkeiden laskemisessa otetaan huomioon ajanjaksot, jolloin he ovat hoitaneet huolenpitoa tarvitsevia henkilöitä, kuten tietyissä jäsenvaltioissa jo tehdään;
28. pyytää, että naisten osallistuminen ja sitoutuminen lasten sekä vammaisten ja huolenpitoa tarvitsevien henkilöiden puolesta harjoitettavaan järjestötoimintaan olisi otettava huomioon aikaisempina työkokemuksena, minkä myötä naiset voivat välttää tulevaa eläkettä vähentäviä työuran katkoksia;
29. katsoo, että jäsenvaltioiden olisi tarvittaessa tarkasteltava uudelleen sosiaaliturvajärjestelmiään, jotta voidaan välttää naisten ja miesten eläkkeiden merkittävät tasoerot, ja harkittava korjauskerrointen käyttöönottoa tapauksissa, joissa lyhytaikaiset työsuhteet ovat aiheuttaneet katkoja eläkemaksuissa;
30. toistaa jälleen kerran, että on tärkeää torjua sukupuolistereotypioita, joiden takia naisten työntekoon on perinteisesti suhtauduttu väheksyen, minkä seurauksena naisten tekemästä työstä on maksettu pienempää palkkaa;
31. kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan laadukkaan ja kohtuuhintaisen lasten päivähoidon ja

huolenpitoa tarvitsevien hoivan.

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	19.2.2013
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 30 -: 2 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Regina Bastos, Edit Bauer, Andrea Češková, Marije Cornelissen, Tadeusz Cymański, Iratxe García Pérez, Zita Gurmai, Mikael Gustafsson, Mary Honeyball, Sophia in 't Veld, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Silvana Koch-Mehrin, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Ulrike Lunacek, Elisabeth Morin-Chartier, Krisztina Morvai, Siiri Oviir, Joanna Senyszyn, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Marc Tarabella, Britta Thomsen, Anna Záborská, Inês Cristina Zuber
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Izaskun Bilbao Barandica, Minodora Cliveti, Silvia Costa, Anne Delvaux, Mariya Gabriel, Nicole Kiil-Nielsen, Doris Pack, Licia Ronzulli, Angelika Werthmann

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	21.3.2013
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 32 -: 4 0: 6
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Regina Bastos, Edit Bauer, Heinz K. Becker, Jean-Luc Bennahmias, Phil Bennion, Pervenche Berès, Vilija Blinkevičiūtė, Philippe Boulland, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Minodora Cliveti, Marije Cornelissen, Emer Costello, Andrea Cozzolino, Frédéric Daerden, Karima Delli, Richard Falbr, Thomas Händel, Marian Harkin, Danuta Jazłowiecka, Ádám Kósa, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Verónica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Siiri Oviir, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Jutta Steinruck
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Georges Bach, Jürgen Creutzmann, Philippe De Backer, Sergio Gutiérrez Prieto, Anthea McIntyre, Ria Oomen-Ruijten, Csaba Sógor
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (187 art. 2 kohta)	Wim van de Camp